

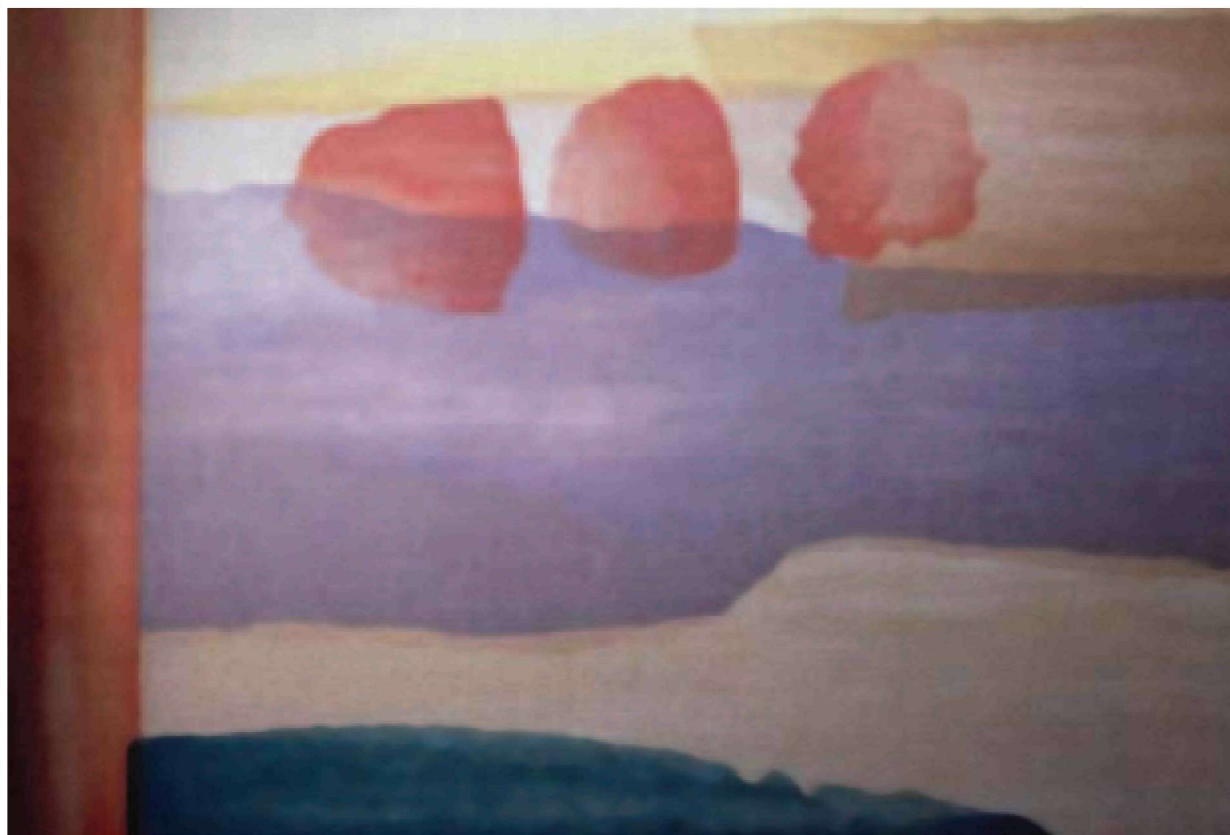
ΕΝΟΤΗΤΑ 31

Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

ΤΑΞΗ Γ΄

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΓΙΑ ΝΑ ΖΩΓΡΑΦΙΣΟΥΜΕ;

ΤΑ ΥΛΙΚΑ:

- **Ακουαρέλα ή νερομπογιά**

Από το ένθετο της εφημερίδας: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 28/02/99
«Οι Ερευνητές πάνε παντού»

- **Τα παστέλ και τα μελάνια**

- **Τα πινέλα και η παλέτα**

- **Τα καβαλέτα και το χαρτί (α-β)**

Από το βιβλίο «Τα πρώτα βήματα στη ζωγραφική»,
Χοσέ Μ. Παρραμόν, κείμενα διασκευασμένα

ακουαρέλα ή νερομπογιά

ΤΙ ΕΙΝΑΙ

Νερομπογιά ή υδρόχρωμα ή ακουαρέλα. Είναι κάθε χρώμα που έχει ως βάση το νερό. Το συστατικό του είναι το χρώμα σε σκόνη (η χρωστική), το συνδετικό υλικό (συνήθως αραβικό κόμμι) και το νερό.

ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΕΣ ΠΕΤΡΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΙΝΑ ΦΥΤΑ

Τα υδροχρώματα προέρχονται από φυτά ή ζώα (οργανικά) ή από αρυτεία (ανόργανα) και παλιότερα οι ζωγράφοι τα έφτιαχναν μόνοι τους. Με τον τρίψτη χρωμάτων έκαναν σκόνη ημιπολύτιμες πέτρες όπως η κόκκινη άχρα, το λάπις λάζουλι και το τερκουάζ. Το χρώμα, σε μορφή σκόνης, σκακατευόταν με σπηράδι σιβγού ή κόμμι και νερό σε μια παλέτα και στη συνέχεια απλωνόταν στην επιφάνεια με πλατιά ή λεπτά πινέλα.

Το αραβικό κόμμι το παίρνουμε από το χυμό της ακακίας. Ο ζωγράφος παίρνει χρώμα, με το πινέλο, αφού προηγουμένως το έχει βουτήξει στο νερό. Όταν το χρώμα απλωθεί, το νερό εξορμίζεται και το χρώμα κολλάει στην επιφάνεια με το κόμμι.

Η ΑΚΟΥΑΡΕΛΑ «ΣΩΤΗΡΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ»

Οι νερομπογιές πρωτοεμφανίστηκαν στα πρωϊστορικά χρόνια και κατασκευάζονταν από πυρίτι ή αρυτεία, σάβιο και νερό. Η ζωγραφική επιφάνεια ήταν η πέτρα, αφού οι άνθρωποι ζωγράφιζαν τα σπήλαια.

Αυτά τα προϊστορικά υδροχρώματα είναι ηλικίας 20.000 χρόνων!!! Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι, οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι ζωγράφιζαν πάνω στους ταίχους. Στην Άπω Ανατολή χρησιμοποιούσαν το μετάξι και οι καλλιτέχνες του Μεσαίωνα την περγαμηνή (κατεργασμένο δέρμα ζώων).

ΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ
ΠΡΟΝΕΥΟΥΝΤΕΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1999

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

τα παστέλ και τα μελάνια

Από το βιβλίο «Τα πρώτα βήματα στη ζωγραφική», Χοσέ Μ. Παρραμόν, κείμενα διασκευασμένα

Τα παστέλ είναι γνωστά στους ζωγράφους ήδη από το 15^ο αιώνα. Χρησιμοποιήθηκαν όμως περισσότερο από το 18^ο αιώνα και μετά. Στα χρόνια που πέρασαν η ποιότητα των παστέλ βελτιωνόταν συνεχώς.

Τα παστέλ γίνονται από χρώμα σε σκόνη μαζί με αραβική γόμα. Τα χρώματα χρησιμοποιούνται εύκολα. Τα αναστά τοποθετούνται συνήθως πάνω από τα σκίτσα. Τα παστέλ μπορούν ν' αναμιχθούν πάνω στην επιφάνεια που ζωγραφίζετε. Υπάρχουν μαλακά παστέλ που χρησιμοποιούνται για να προσθέσετε χρώμα σε μια ζωγραφιά, όπως και στις ελαιογραφίες, υπάρχουν όμως και σκληρά που μοιάζουν με κιμωλία. Μπορείτε ακόμα ν' αγοράσετε παστέλ σε μολύβι.

πρόκειται για μολύβια που περιέχουν βέρες από σκληρό παστέλ.

Τα παστέλ υπάρχουν σε κουτιά με τα 12 βασικά χρώματα, αλλά μπορείτε να τ' αγοράσετε και σε κουτιά των 44, 180 και 336 τεμαχίων.

* αναμειγνύω = βάζω μαζί δύο ή περισσότερα υλικά, ενώνω

* το σκίτσο = ένα πρόχειρο σχέδιο προσώπου ή πράγματος στις πολύ βραχείες του γραμμές. Σκίτσο λέμε ακόμη ένα σχέδιο με γειογραφία.

Κοντά στο γραφίτι, το κάρβουνο και την κιμωλία, η σινική μελάνη σε μαύρο κι άλλα χρώματα, είναι άλλο ένα σημαντικό υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο σχέδιο.

Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε

το σκίτσο *

Μελάνια

μαρκαδόρο.

τα πινέλα και η παλέτα

Όταν αγοράζετε πινέλα, πρέπει να προσέχετε όχι μόνο το δέσιμο, αλλά και τη μορφή και το σχήμα τους. Οι επαγγελματίες χρησιμοποιούν συνήθως στρογγυλά και πλατιά πινέλα, που είναι γνωστά ως πινέλα-φουρκιόκι (ονομάζονται επίσης *γιάσσα τις γιάτας*).

Το μέγεθος ενός πινέλου δηλώνεται από τον αριθμό του, αρχίζοντας με 00, 0, 1, 2, κ.ο.κ. Τα μεγέθη φτάνουν μέχρι το 14 για πινέλα από τρίχα ζιμπελίνας και στο 24 για πινέλα από τρίχα βοδιού. Η συμβουλή μας είναι ν' αγοράσετε δύο πλατιά πινέλα, τρία στρογγυλά πινέλα από τρίχα ζιμπελίνας και ένα πινέλο από τρίχα βοδιού.

Στις ελαιογραφίες συνηθίζονται πινέλα από τρίχα αλόγου, επειδή έχουν αντοχή.

Θα χρειαστείτε επίσης ένα δοχείο με μεγάλο άνοιγμα για νερό, ένα σφουγγάρι για ν' απλώνετε και να απορροφάτε το χρώμα, κι ένα πανάκι για να καθαρίζετε και να στεγνώνετε τα πινέλα.

Το μεταλλικό κουτί με τα πλακίδια ή τα σωληνάκια μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως παλέτα.

Πολλοί από αυτούς που κάνουν υδατογραφίες χρησιμοποιούν συνήθως ως παλέτα ένα πιάτο ή ένα κομμάτι κεραμικό.

* το κωνάκι

τα καβαλέτα και το χαρτί

Καβαλέτα

Η υδατογραφία γίνεται συνήθως σε χαρτί. Το χαρτί καλής ποιότητας θα πρέπει να έχει μεγάλο ποσοστό από πανί στο μείγμα του. Θα πρέπει να είναι χοντρό για να κρατάει την υγρασία.

Εκ 1 έως 3 Πριν ζωγραφίσετε σε χοντρό χαρτί, θα πρέπει να το βρέξετε (εικ. 1). Μετά τεντώστε το πάνω σ' ένα ξύλο χρησιμοποιώντας ταινία (εικ. 2 και 3). Μόλις στεγνώσει μπορείτε να ξεκινήσετε τη ζωγραφιά.

Μπορείτε να ετοιμάσετε το χαρτί, εφόσον το βρέξετε και στη συνέχεια το τεντώσετε πάνω σ' ένα άλλο στήριγμα με πινέζες ή ταινία πριν αρχίσετε να ζωγραφίζετε (εικ. 1-3).

Το καβαλέτο εξωτερικού χώρου είναι βασικά ένα ξύλινο τρίποδο με εξαρτήματα και μεντέσδες για να διπλώνει, έτσι ώστε να μεταφέρεται εύκολα. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει ν' ανταποκρίνεται στους παρακάτω κανόνες: α) να είναι ελαφρύ, β) να είναι σταθερό, γ) να είναι αρκετά ψηλό για να ζωγραφίζετε όρθιοι όταν θέλετε και δ) να μπορεί να κρατήσει ένα μεγάλο πίνακα.

Τα σωληνάρια μπορούν να φιλάσσονται στο ανοιχτό συρτάρι για να μπορείτε να τα παίρνετε εύκολα.

1. Στις προηγούμενες σελίδες είδατε μολύβια, πινέλα, χρώματα. Διαβάστε τους τίτλους. Μπορείτε να εξηγήσετε τι σημαίνουν;
2. Εσείς ζωγραφίζετε; Έχετε δουλέψει με κάποια από τα υλικά αυτά;
3. Γράψτε τα χρώματα: (κείμενο: Τα παστέλ και τα μελάνια)

1. <u>κόκκινο</u>	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

4. Φανταστείτε ότι κάποιοι από σας είναι ζωγράφοι και γνωρίζουν τα πάντα για τα υλικά της ζωγραφικής. Οι άλλοι μαθητές τους κάνουν ερωτήσεις:

(Οι «ζωγράφοι» μπορούν να πάρουν πληροφορίες για να απαντήσουν από το κείμενο: **Ακουαρέλα ή νερομπογιά**)

- Πώς αλλιώς λέμε τη νερομπογιά;
- Από τι γίνονται οι νερομπογιές;
- Από πότε χρησιμοποιούν οι άνθρωποι τη νερομπογιά;
- Πού ζωγράφιζαν οι πρώτοι άνθρωποι;
- Ποιοι ζωγράφιζαν στους τοίχους;
- Ποιοι ζωγράφιζαν πάνω σε μετάξι;

(Κείμενο: **Τα παστέλ και τα μελάνια**)

- Από πότε οι ζωγράφοι γνωρίζουν τα παστέλ;
- Πόσα είδη παστέλ υπάρχουν;
- Πώς μπορεί να τα αγοράσει κάποιος;
- Με τι μπορεί κανείς να κάνει ένα σκίτσο;
- Τι είναι ένα σκίτσο;
- Τι παριστάνει το σκίτσο της φωτογραφίας;

(Κείμενο: **Τα πινέλα και η παλέτα**)

- Τι πρέπει να προσέχουμε, όταν αγοράζουμε πινέλα;
- Από ποια ζώα παίρνουμε την τρίχα για να φτιάξουμε ένα πινέλο;
- Πόσα πινέλα πρέπει να αγοράσουμε, αν θέλουμε να κάνουμε μια ζωγραφιά;
- Τι είναι η παλέτα;

(Κείμενο: **Τα καβαλέτα και το χαρτί**)

- Περιγράψτε ένα καβαλέτο.
- Τι χρειάζεται το καβαλέτο;
- Πώς πρέπει να είναι το χαρτί που θα ζωγραφίσουμε;

5. Θυμηθείτε ξανά ότι τα σημεία στίξης είναι:

α. η τελεία (.)	β. η πάνω (ή άνω) τελεία (:)	γ. το κόμμα (,)
δ. το ερωτηματικό (;)	ε. το θαυμαστικό (!)	στ. η διπλή τελεία (:)
ζ. η παρένθεση (())	η. τα αποσιωπητικά (...)	θ. η παύλα (-)
ι. η διπλή παύλα (- -) [Έχει ίδιο ρόλο με την παρένθεση]		
ια. τα εισαγωγικά («»)		

Στο κείμενο **Ακουαρέλα ή νερομπογιά** μπορείτε να βρείτε τα σημεία στίξης; Στο ίδιο κείμενο μπορείτε να εξηγήσετε γιατί βάλαμε τα κόμματα;

6. Ξέρετε πότε βάζουμε πάνω τελεία; Πάνω τελεία βάζουμε, συνήθως, όταν κάνουμε μια μικρή πρόταση και δεν έχουμε πει ακόμη αυτό που θέλουμε επομένως δε μπορούμε να βάλουμε τελεία. Συνήθως βάζουμε πάνω τελεία, όταν η δεύτερη πρόταση έχει αντίθετο νόημα από την πρώτη. Άλλες φορές όμως μπορεί να συμπληρώνει και το νόημα της πρώτης.

Π.χ. Δεν έχει απλά χρήματα είναι πάμπλουτος

Μπορεί κανείς να ζωγραφίσει με πολλά υλικά μπορεί να χρησιμοποιήσει νερομπογιά, με παστέλ ή με λάδι.

α. Στο κείμενο **«Τα παστέλ και τα μελάνια»** να βρείτε και να εξηγήσετε γιατί υπάρχει η πάνω τελεία.

β. Να βάλετε την πάνω τελεία στις προτάσεις:

- Είχε πολλή δουλειά κάθε μέρα ετοίμαζε τα παιδιά για το σχολείο, μαγείρευε και μετά πήγαινε στο μαγαζί.
- Χθες είχα πολλά μαθήματα έπρεπε να μελετήσω ιστορία, μαθηματικά και γλώσσα.
- Στην τσάντα μου υπάρχουν πολλά βιβλία υπάρχουν όμως ακόμα μολύβια και γόμες.

γ. Καταλάβατε τώρα πότε βάζουμε πάνω τελεία. Γράψτε ένα δικό σας παράδειγμα, όπου θα χρησιμοποιείτε πάνω τελεία.

7. Σας δίνουμε μερικές λέξεις από τα κείμενα που διαβάσατε. Μπορείτε να τις εξηγήσετε και να συμπληρώσετε τις προτάσεις;

τα συστατικά / το συστατικό

Πάνω στο κουτί της κονσέρβας _____

τοποθετούνται / τοποθετώ – ούμαι

Τοποθετήστε με τη σειρά _____

ανακατενόταν / ανακατεύω-ομαι

Ο αέρας μου ανακάτεψε _____

το χυμό / ο χυμός

Μ' αρέσει _____

βελτιωνόταν / βελτιώνω-ομαι

Αύριο δε θα βρέχει, γιατί ο καιρός θα _____

Οι επαγγελματίες / ο επαγγελματίας

Καλός επαγγελματίας είναι αυτός που δουλεύει σκληρά και _____

τα εξαρτήματα / το εξάρτημα

Το αυτοκίνητο δεν προχωράει, γιατί _____

την υγρασία / η υγρασία

Όταν έχει υγρασία _____

8. Σας δίνουμε λέξεις από τα κείμενα που διαβάσατε. Μπορείτε να κάνετε προτάσεις;

νερομπογιά

.....

στρογγυλό πινέλο

.....

χρησιμοποιώ

.....

το δοχείο

.....

το σφουγγάρι

.....

απλώνω

.....

καλής ποιότητας

.....

ελαφρύ (ελαφρός, ελαφριά, ελαφρύ)

.....

το μέγεθος

.....

η συμβουλή

.....

9. Φανταστείτε ότι είστε στο μαγαζί που πουλάει είδη ζωγραφικής. Σκεφτείτε τι θέλετε να αγοράσετε. Γράψτε το διάλογο με τον υπάλληλο. Μην ξεχάσετε να χρησιμοποιήσετε την παύλα.

Πχ. – Παρακαλώ;

– Θα ήθελα.....

– _____

10. Μάθατε πολλές λέξεις στο κεφάλαιο αυτό; Μετρήστε τις γνώσεις σας. Συμπληρώστε τα κενά με τα γράμματα και μετά πείτε τι είναι.

1. Κ - β - - - τ ο

2. Σ ω - η - - - ι

3. Χ - - - μ - - - α

4. Ζ - γ - - - - - ά

5. Ε π - φ - - - - - α

6. Ε π - γ - - - - - - - - - ς

7. Μ - λ - ν - α (τα)

8. Π - ν - λ α

9. Σ π - λ - - - ο

10. Σ κ - - - - ο

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΟ ΦΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

Από το βιβλίο «Τα πρώτα βήματα στη ζωγραφική», Χοσέ Μ. Παρραμόν, κείμενα

Το φως

Το φως ή πιο σωστά ο ρόλος του φωτός πάνω στ' αντικείμενα είναι για πολλούς λόγους σημαντικός παράγοντας στην τέχνη. Πρώτον, το φως φανερώνει το σχήμα ενός αντικείμενου.

Δεύτερον, μπορεί να προκαλέσει την αίσθηση της λύπης, της χαράς, της ανησυχίας, κ.ο.κ. Για παράδειγμα, το δυνατό κάθετο φως τονίζει τα σχήματα και δίνει δύναμη στη ζωγραφιά. Αντίθετα, ένα απαλό θαμπό φως μειώνει την ένταση και δίνει μικρημεία και γαλήνη στη ζωγραφιά. Υπάρχουν δύο πηγές φωτός που μπορούν να φωτίσουν το θέμα σας: η φυσική και η τεχνητή.

Ένα μεγάλο παράθυρο μπορεί να δώσει το φυσικό φως· αντίθετα το τεχνητό φως βοηθάει να δειξουμε αυτό που θέλουμε σε μια ζωγραφιά, δηλαδή, να τονίσουμε το πρόσωπο ή τα χέρια ή ένα αντικείμενο, κλπ.

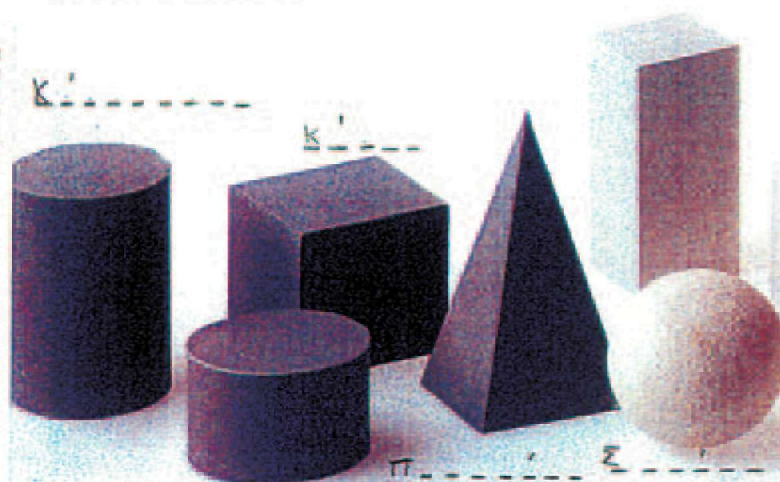
Υπάρχουν τέσσερις δυνατότητες για να φωτίσουμε μια ζωγραφιά: από μπροστά, από πλάγια αριστερά, από πλάγια δεξιά και από πίσω.

διασκευασμένα

Τα βασικά σχήματα

Εκεί είναι σημαντικό να καταλάβει ο ζωγράφος ότι τα σχήματα των αντικείμενων αποτελούν γενικά ένα συνδυασμό του κύβου, της σφαίρας και του κυλίνδρου.

Όταν μελετάμε τα σκίτσα των μεγάλων ζωγράφων, θαυμάζουμε τον τρόπο με τον οποίο ξεκινούσαν από ένα απλό σκίτσο και στη συνέχεια προχωρούσαν εμπλουτίζοντας το, μέχρις ότου έφταναν σ' ένα ολοκληρωμένο έργο, γεμάτο από ζωηρές λεπτομέρειες.

Ένας από αυτούς, ο Πολ Σεζάν είχε πάντα ένα ενδιαφέρον για τα σχήματα της φύσης. Σ' ένα γράμμα προς το φίλο του και ζωγράφο Εμίλ Μπερνάρ, ο Σεζάν του έγραψε: «Δες τη φύση σαν να ήταν κύβος, σφαίρα και κύλινδρος».

Λίγα λόγια για τις τεχνικές το φως και τα βασικά χρώματα

1. Κοιτάξτε τους δύο ίδιους πίνακες. Περιγράψτε τους. Τι παρατηρείτε;

2. Γιατί ο φωτισμός είναι σημαντικός σ' ένα έργο τέχνης;

3. Πως μπορούμε να έχουμε φυσικό φωτισμό και πως τεχνητό;

4. Πότε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε φυσικό και πότε τεχνητό φωτισμό;

5. Πόσες δυνατότητες έχουμε να φωτίσουμε μια ζωγραφιά;

6. Διαβάστε το κείμενο **«Τα βασικά σχήματα»**. Συμπληρώστε τα γράμματα που λείπουν.

7. Να βρείτε τα σημεία στίξης στα δύο κείμενα. Γιατί τα χρησιμοποιούμε;

8. **αντικείμενα, σημαντικός, φανερώνει, τονίζει, θαμπό, απαλό, γαλήνη.**
Να βρείτε στην παρένθεση τις λέξεις ή φράσεις που έχουν την ίδια σημασία.
(ελαφρό, κάνει πιο δυνατό, δείχνει, όχι καθαρό, σπουδαίος, πράγματα, μεγάλη ησυχία)

9. Να βρείτε τις αντίθετες λέξεις:

σημαντικός =/= _____

σωστά =/= _____

ανησυχία =/= _____

μειώνει =/= _____

δίνει =/= _____

ξεκινούσαν =/= _____

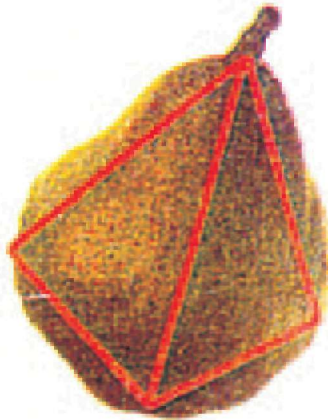
απλό =/= _____

γεμάτο =/= _____

10. Οι ζωγράφοι λένε: «Μέσα στο αντικείμενο που ζωγραφίζετε κρύβεται ένας απλός γεωμετρικός όγκος, όπως μια πυραμίδα, μια σφαίρα ή ένας κύλινδρος»

Εσείς κοιτάξετε και την εικόνα με το αχλάδι. Συμφωνείτε;

Να ζωγραφίσετε άλλα φρούτα ή πράγματα και να δείξετε το σχήμα που κρύβεται μέσα, όπως το παράδειγμα με το αχλάδι.

Πώς θα αγαπήσουν τα παιδιά την τέχνη

(κείμενο διασκευασμένο)

Μόλις είκοσι χρόνια πριν, στη δεκαετία του '80, οι επισκέπτες των μουσείων και των γκαλερί, μπορούσαν να περάσουν ένα ιδανικό πρωινό του Σαββάτου, καθισμένοι σχεδόν μόνοι σε μια αίθουσα του μουσείου και να απολαύσουν τα εκθέματα. Χωρίς παιδικές φωνές, χωρίς δασκάλους, χωρίς φασαρία. Τότε ένα παιδί ερχόταν σπάνια σε μια πινακοθήκη ή έκθεση.

Τα παιδιά, όμως, για να γνωρίσουν την τέχνη και να την αγαπήσουν θα πρέπει να βλέπουν συχνά έργα τέχνης στα μουσεία και στις πινακοθήκες. Πρέπει δηλαδή η τέχνη να δίνεται στους μαθητές «σε μικρές δόσεις». Είναι αλήθεια, λένε οι παιδαγωγοί, ότι μετά τη μια ώρα κανείς δε μπορεί να κρατήσει την προσοχή ενός παιδιού.

Έτσι, λοιπόν, θα πρέπει οι πληροφορίες που θα του δίνουμε για τον κάθε πίνακα να είναι πολλές και να επεξηγούν τι και πώς ζωγράφισε ο καλλιτέχνης αυτό που βλέπουμε εμείς. Τέλος, το θέμα του πίνακα θα πρέπει να έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον.

Είτε στους ώμους των γονιών τους, όπως στη φωτογραφία, είτε με τις τάξεις τους τα παιδιά επισκέπτονται τις μέρες μας μουσεία και πινακοθήκες.

Πώς θα αγαπήσουν τα παιδιά την τέχνη

1. Κοιτάξτε τη φωτογραφία. Μπορείτε να την περιγράψετε;
2. Σας αρέσει ο πίνακας ζωγραφικής που βλέπουν οι επισκέπτες της Πινακοθήκης; Γιατί;
3. **Απολαμβάνω** σημαίνει: *χαίρομαι πολύ όταν κάνω κάτι... όταν τρώω κάτι, όταν βλέπω κάτι*. Τι απολαμβάνετε εσείς περισσότερο;
 - μια βόλτα στην πόλη
 - μια βόλτα στα μαγαζιά
 - ποδόσφαιρο στην τηλεόραση
 - το φαγητό
 - το βιβλίο «.....»
 - τον ύπνο μου*Συνεχίστε τι άλλο;*

4. Σημειώστε στο κενό δίπλα στις παρακάτω προτάσεις ποιες είναι **Σωστές** και ποιες **Λάθος**.

	Σ	Λ
Τη δεκαετία του 80 δεν πήγαιναν πολλά παιδιά στα μουσεία.		
Πριν είκοσι χρόνια το Σάββατο το πρωί τα μουσεία ήταν γεμάτα παιδιά.		
Τα παιδιά σήμερα επισκέπτονται τα μουσεία με τις τάξεις τους ή με τους γονείς τους.		
Τα παιδιά μπορούν να κρατήσουν την προσοχή τους πάνω σε ένα θέμα πολλές ώρες.		
Τα παιδιά αγαπούν την τέχνη, όταν οι πίνακες που βλέπουν έχουν ενδιαφέρον.		
Τα παιδιά δε χρειάζονται πολλές πληροφορίες για τους πίνακες ζωγραφικής που βλέπουν.		

5. α. Σε «μικρές δόσεις» παίρνουμε συνήθως ένα φάρμακο. Πότε άλλοτε χρησιμοποιούμε τη λέξει «δόσεις».
β. Τι σημαίνει στο κείμενο ότι ἡ τέχνη πρέπει να δίνεται στα παιδιά σε «μικρές δόσεις»;

6. Εσείς τι κάνετε συνήθως ένα πρωινό του Σαββάτου.

7. Γράψτε δίπλα από τις λέξεις, στην παρένθεση, το σωστό σημείο στίξης.

τελεία ()

κόμμα ()

ερωτηματικό ()

θαυμαστικό ()

αποσιωπητικά ()

διπλή τελεία ()

παύλα ()

παρένθεση

8. Γράψτε από μια φράση, όπου θα χρησιμοποιήσετε καθένα από τα παραπάνω σημεία στίξης
Πχ. Τι ώρα είναι ; (ερωτηματικό)

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΣΕ ΤΟΙΧΟΥΣ 'Η ΓΚΡΑΦΙΤΙ

graffiti

Πώς ξεκίνησε όμως η ιστορία; Κάποιοι μιλάνε για έναν Ελβετό που είχε πάει στη Νέα Υόρκη και που όταν γύρισε πίσω στην Ευρώπη δεν είχε τίποτα... καλύτερο να κάνει και άρχισε να ζωγραφίζει τοίχους με σπρέι στην Ελβετία και τη Γερμανία! Κάτι τέτοιο βέβαια ήταν παράνομο και κινητοποίησε την αστυνομία. Η γερμανική αστυνομία τον συνέλαβε. Όμως, η δουλειά είχε γίνει: οι μιμητές του τις επόμενες μέρες άρχισαν να δοκιμάζουν τα χρώματά τους στους γκρίζους τοίχους.

Για να πούμε πάντως την αλήθεια, το κίνημα του γκράφιτι δεν οφείλεται σε ένα και μόνο άτομο και δεν ξέρουμε αν η ιστορία αυτή είναι 100% αληθινή. Απλώς, η νεολαία των μεγάλων πόλεων ένιωσε την ανάγκη να εκφραστεί – και τι πιο εύκολο από έναν γκρίζο τοίχο και ένα σπρέι στο χέρι;

Και στην Ελλάδα;

Από τη δεκαετία του 1980 και μετά, το γκράφιτι έχει εγκατασταθεί για τα καλά στην Ευρώπη, ενώ ακόμα και στην Ελλάδα κάποιοι πρωτοπόροι γκραφίτδες –ή «writers»– έκαναν τότε δειλά δειλά τα πρώτα τους βήματα. Σήμερα πια δεν υπάρχει πόλη της Ελλάδας που να μην έχει έστω και μια γωνιά ζωγραφισμένη με γκράφιτι. Επίσης, απ' ό,τι μαθαίνουμε, ακόμα και ξένοι writers επισκέπτονται τη χώρα μας από την Ολλανδία, τη Γαλλία ή τη Γερμανία και δεν παραλείπουν να αφήσουν την... υπογραφή τους!

graffiti

3. Παράνομο και νόμιμο γκράφιτι

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η ζωγραφική σε τοίχους που δεν είναι δικοί μας είναι παράνομη πράξη, η οποία ονομάζεται «φθορά ξένης περιουσίας». Σε πολλές χώρες της Ευρώπης, μάλιστα, υπάρχουν ειδικοί ντετέκτιβ της αστυνομίας που δουλειά τους είναι να κυνηγάνε και να συλλαμβάνουν τους writers, ενώ τα πρόστιμα και τα μπλεξίματα με την αστυνομία δεν είναι παίξε γέλασε...

Παρ' όλο αυτά, σήμερα το γκράφιτι έχει αναγνωριστεί τόσο παλύ, που πολλοί γκραφίταδες δε χρειάζεται πια να παραιομούν: οι διαγωνισμοί και οι εκθέσεις γκράφιτι είναι πλέον κάτι πολύ συνηθισμένο. Μερικές φορές, μάλιστα, κάποιοι γκραφίταδες βγάζουν λεφτά από τη δουλειά τους, κάνοντας «εμπορικά» γκράφιτι επί παραγγελία!

9-11-2002 • ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

Ζωγραφική σε τοίχους ή γκράφιτι

1. Κοιτάξτε τις εικόνες. Τι νομίζετε ότι είναι το γκράφιτι;
2. Υπάρχουν ζωγραφιές γκράφιτι στους τοίχους της πόλης σας; Σας αρέσει το γκράφιτι;

3. Ποιος ζωγράφισε για πρώτη φορά γκράφιτι; Σε ποιες χώρες; Τι υλικά χρησιμοποίησε;
4. Τι έκανε η γερμανική αστυνομία;
5. Τι έγινε τις επόμενες μέρες;
6. Είναι αληθινή αυτή η ιστορία;
7. Από πότε άρχισε το γκράφιτι στην Ελλάδα.
8. Από πού έρχονται οι ξένοι «γκραφιτάδες» στην Ελλάδα;
9. Η ζωγραφική σε τοίχους που δεν είναι δικοί μας είναι νόμιμη ή παράνομη;
10. Τι κάνει η αστυνομία στην Ευρώπη;
11. Σήμερα το γκράφιτι έχει αναγνωριστεί; Πώς το καταλαβαίνουμε αυτό;

12. Μπορείτε να βρείτε τις λέξεις με το ίδιο νόημα (συνώνυμες);

1. μιμητές	α. κάτι που δεν είναι νόμιμο
2. παράνομο	β. έπιασε
3. δειλά-δειλά	γ. καταστροφή
4. συνέλαβε	δ. έχει γίνει γνωστό
5. φθορά	ε. αυτοί που κάνουν το ίδιο πράγμα
6. πρόστιμα	στ. με φόβο
7. έχει αναγνωρισθεί	ζ. τα λεφτά που πληρώνουμε στο κράτος αν κάνουμε κάτι που δεν είναι σωστό

13. Τι σημαίνει «μπλεξίματα με την αστυνομία»;

14. Τι σημαίνει δεν είναι «παίξε γέλασε»;

15. Ποια από τα παρακάτω σημεία στίξης υπάρχουν στα δύο πρώτα κείμενα. Πόσες φορές συναντάτε το καθένα απ' αυτά;

τελεία
κόμμα
ερωτηματικό
θαυμαστικό
αποσιωπητικά
διπλή τελεία

16. Γιατί ένας οδηγός αυτοκινήτου μπορεί να πληρώσει πρόστιμο;
Γιατί πέρασε με κόκκινο. (Συνεχίστε...)

Γιατί.....

Γιατί.....

17. Ρωτήστε κάποιο συγγενή σας που οδηγεί αυτοκίνητο αν έχει πληρώσει πρόστιμο και γιατί.

18. Να βρείτε το ουσιαστικό ή το ρήμα που παράγονται από τις παρακάτω λέξεις.

Π.χ. η υπογραφή → υπογράφω

ξεκίνησε → το ξεκίνημα

1. άρχισε

2. να ζωγραφίζει

3. συνέλαβε(συλλαμβάνω)

4. να δοκιμάζουν

5. η δουλειά

6. η παραγγελία

19. Ένας φίλος σας ξέρετε ότι πριν από μερικές μέρες έκανε μια ζωγραφιά γκράφιτι σε ένα παλιό σπίτι κοντά στη γειτονιά σας. Τι θα του λέγατε;

Αποκαλύπτοντας το πρόσωπο των γυναικών

51 καλλιτέχνιδες από 21 ισλαμικές χώρες παρουσιάζουν έργα τους
στην Αθήνα

Έργο της Haideh Sharifi από το Ιράν (αριστερά) και της Fahrelnissa Zeld από την Ιορδανία (δεξιά).

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Εβδομήντα έργα τέχνης από πενήντα καλλιτέχνιδες-πολίτες 21 ισλαμικών χωρών συνθέτουν την πολύ ενδιαφέρουσα έκθεση «Γυναίκες ζωγράφοι από τον ισλαμικό κόσμο».

Ζωγραφικά έργα από την Παλαιστίνη, το Ιράκ, την Αλγερία, το Μπανγκλαντές κ.ά. φωτίζουν μια άλλη πτυχή αυτών των χωρών και εκφράζουν τις αγωνίες αλλά και τις ελπίδες τους.

Το σύνθημα «η τέχνη ενώνει ψυχές και συνειδήσεις και ανοίγει νέους δρόμους για να κατανοήσουμε τον κόσμο και να δώσουμε νέες λύσεις σε παλιά προβλήματα», ακούστηκε στη διάρκεια των εργασιών του «2ου Διεθνούς Συνεδρίου για τον Πολιτισμό και την Ειρήνη», που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Σεπτέμβριο στη Ρόδο, με επίκεντρο τον καθοριστικό ρόλο των γυναικών και τη σημασία της τέχνης.

Αποκαλύπτοντας το πρόσωπο των γυναικών

1. Μπορείτε να πείτε τι βλέπετε στις δύο εικόνες;
2. Πόσα έργα τέχνης είναι στην έκθεση Πόσες καλλιτέχνιδες εκθέτουν τα έργα τους;
3. Ποιο είναι το θέμα της έκθεσης;
4. Από ποιες χώρες έφεραν ζωγραφικά έργα;
5. Πού έγινε το «2ο Διεθνές Συνέδριο για τον Πολιτισμό και την Ειρήνη»;

6. Ποια από τα παρακάτω σημεία στίξης υπάρχουν στο κείμενο; Πόσες φορές συναντάτε το καθένα απ' αυτά;

τελεία

κόμμα

παύλα

ερωτηματικό

θαυμαστικό

αποσιωπητικά

7. Να γράψετε δίπλα σε κάθε λέξη το σωστό άρθρο, όπως στο παράδειγμα.

Π.χ. **έργο** **το** **έργο**

1. έκθεση
2. τέχνης
3. κόσμο
4. λύσεις
5. καλλιτέχνιδες
6. ψυχές
7. χωρών
8. προβλήματα
9. αγωνίες
10. ελπίδες

8. Μπορείτε να βρείτε μέσα στην παρένθεση λέξεις που έχουν το ίδιο νόημα (συνώνυμες) με τις υπογραμμισμένες;

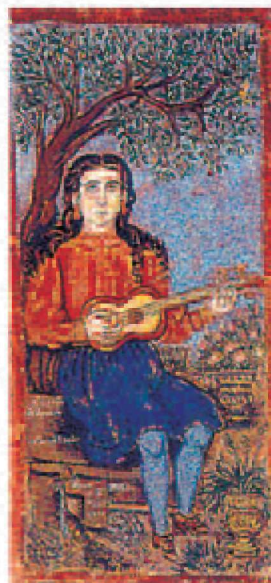
1. μια άλλη πτυχή,
2. για να κατανοήσουμε,
3. που πραγματοποιήθηκε,
4. τον καθοριστικό ρόλο,
5. τον περασμένο Σεπτέμβρη,

(έγινε, πλευρά, πέρσι, σπουδαίο, καταλάβουμε)

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ

Από το βιβλίο «Ο ζωγράφος Θεόφιλος», Κώστα Πούλου

Ο Θεόφιλος γεννήθηκε το 1868 στο χωριό Βαρεία, κοντά στη Μυτιλήνη Έμαθε να ζωγραφίζει δίπλα στον παππού του και στο θείο του. Ήταν δεν ήταν είκοσι χρονών, όταν αποφάσισε να πάει στη Σμύρνη. Εκεί δούλεψε μερικά χρόνια και μετά αποφάσισε να πάει στο Βόλο και στα χωριά του Πηλίου, όπου ζωγράφισε πολλούς τοίχους σε σπίτια και σε μαγαζιά. Το 1926 γύρισε πίσω στην πατρίδα του τη Λέσβο, όπου έζησε μέχρι το θάνατό του (1934).

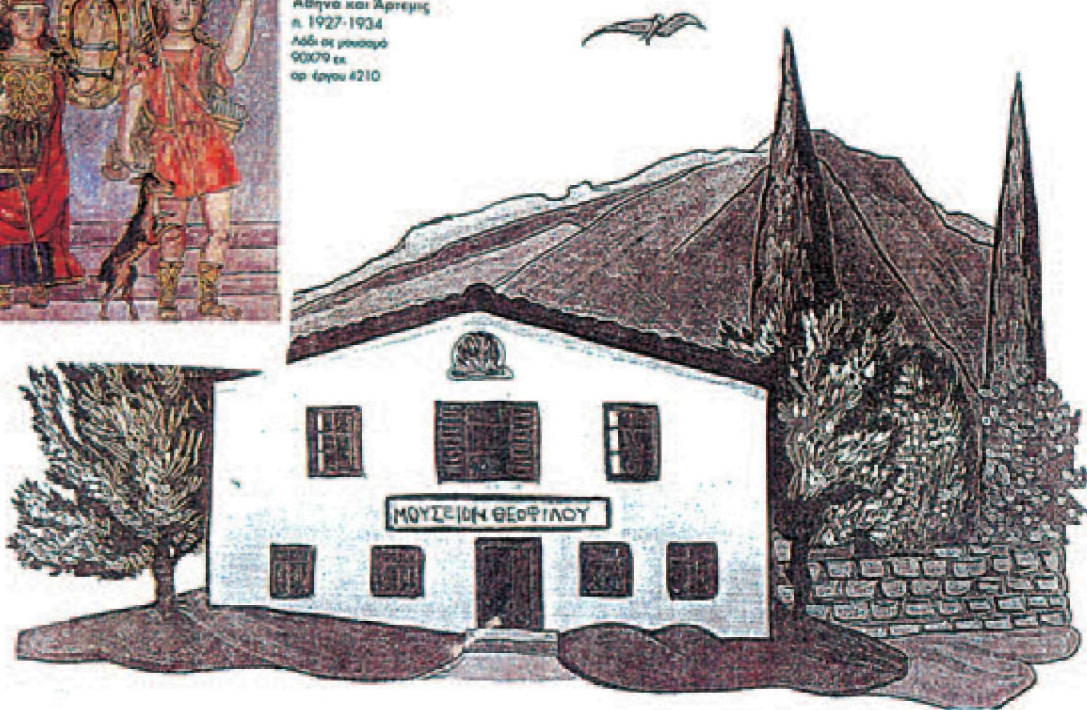
Θεόφιλος Κατζιγραλή
(1873-1934)
Η καράα Αδριάντα
των Αθηνών, 1930
Λάδι σε μουσαμά
92x43,5 εκ.
αρ. έργου 6829

Θεόφιλος Κατζιγραλή
(1873-1934)
Η Αγία Άννα
της Χαλκίδας, 1927
Λάδι σε χαρτί
67,5x97 εκ.
αρ. έργου 6830

Θεόφιλος Κατζιγραλή
(1873-1934)
Αθηνά και Άρτεμις
π. 1927-1934
Λάδι σε μουσαμά
90x79 εκ.
αρ. έργου 4210

 Όπου, το λοιπόν, τριγυρνούσε ο Θεόφιλος στο Βόλο και στα χωριά του Πηλίου και δούλευε. Άλλοτε ζωγράφιζε τοίχους σε σπίτια και σε μαγαζιά (φούρνους, παντοπωλεία και άλλα τέτοια) και άλλοτε διόρθωνε παλιές εικόνες που του έδιναν μερικές γυναίκες στα χωριά.

Ένα μεσημέρι, που τα τζιτζίκια γέμιζαν τον τόπο με ήχο και οι αγλαδιές έβγαζαν καρπούς από τα κλαδιά, τα σταφύλια κοκκίνιζαν αργά στον ήλιο και ο Θεόφιλος πήγαινε σε ένα άλλο χωριό του Πηλίου. Τον βλέπει ένας μαγαζάτορας, λέει:

–Να μου ζωγραφήσεις δυο λιοντάρια στον τοίχο.

Λέει ο Θεόφιλος:

–Λυτά τα θέλεις ή δεμένα;

Ο μαγαζάτορας, που είχε ένα μπακάλικο, δεν κατάλαβε. Λέει:

–Τι λυτά και δεμένα μου λες;

–Τα δεμένα είναι πιο ακριβά.

Διπλάσια τα χρέωνε ο Θεόφιλος τα δεμένα λιοντάρια. Ο μαγαζάτορας διαλέγει τα λυτά, που ήταν και πιο φτηνά. Βγάζει ο Θεόφιλος τις νερομπογιές απ' το σελάχι*, να σου δυο λιοντάρια ζωγραφισμένα στον τοίχο. Πληρώνεται και φεύγει. Όπου, το λοιπόν, δεν πέρασαν πολλές μέρες, πιάνει μια βροχή, έπλυνε η βροχή τον τοίχο με τις νερομπογιές, πάνε και τα λιοντάρια, χάθηκαν. Λέει ο μαγαζάτορας:

–Πάνε τα λιοντάρια, έφυγαν!

Τον ακούει ο Θεόφιλος, λέει:

–Εμ, λυμένα ήθελες...

Κι έφυγε κι αυτός. Μετά ο μαγαζάτορας έβαψε μόνος του τον τοίχο άσπρο (ήταν πολύ θυμωμένος).

Ο ζωγράφος Θεόφιλος

1. Πού και πότε γεννήθηκε ο ζωγράφος Θεόφιλος;
2. Μπορείτε να πείτε ποιον αιώνα γεννήθηκε και ποιον αιώνα πέθανε; (Το 18ο αιώνα, το 19ο ή τον 20ο αιώνα;)
3. Ποιος έμαθε στο Θεόφιλο να ζωγραφίζει;
4. Σε ποιες πόλεις δούλεψε ο Θεόφιλος;
5. Τι ήθελε ο μπακάλης να του ζωγραφίσει ο Θεόφιλος;
6. Διαβάσατε την ιστορία με το Θεόφιλο και το μαγαζάτορα; Τώρα συμπληρώστε τις λέξεις από την ιστορία αυτή:
 - ο μαγαζάτορας είχε ένα
 - ο μαγαζάτορας ζήτησε από το Θεόφιλο να του ζωγραφίσει ένα
 - ο Θεόφιλος τον ρώτησε πώς θέλει να είναι το λιοντάριή
 - όταν έβρεξε, η βροχή
 - ο μαγαζάτορας είπε ξαφνιασμένος
 - ο Θεόφιλος εξήγησε ότι
 - τέλος, ο μαγαζάτορας, που ήταν πολύ θυμωμένος,

7. Ξέρετε τι είναι τα σημεία στίξης; Πείτε όσα γνωρίζετε.

- 8.** Ουμνηθείτε, λοιπόν, ότι τα σημεία στίξης είναι :
- α.** η τελεία (.)
 - β.** η επάνω τελεία ()
 - γ.** το κόμμα (,)
 - δ.** το ερωτηματικό (;)
 - ε.** το θαυμαστικό (!)
 - στ.** η διπλή τελεία (:)
 - ζ.** η παρένθεση (())
 - η.** τα αποσιωπητικά (...)
 - θ.** η παύλα (-)
 - ι.** η διπλή παύλα (- -) [*Έχει ίδιο ρόλο με την παρένθεση*]
 - ια.** τα εισαγωγικά («»)
- Σημειώστε ποια από αυτά είδατε στο κείμενο « Ο ζωγράφος Θεόφιλος»;

- 9.** Τώρα που γνωρίζετε τα σημεία στίξης, γράψτε ξανά σε ένα κείμενο την ιστορία με το Θεόφιλο και το μαγαζάτορα. Θα σας βοηθήσει η άσκηση 5. Θα χρησιμοποιήσετε όσα περισσότερα σημεία στίξης μπορείτε.

- 10.** Μπορείτε να γράψετε δέκα είδη που πουλάει ένα μπακάλικο;

.....

- 11.** Μπορείτε να γράψετε πέντε φρούτα του καλοκαιριού και πέντε φρούτα του χειμώνα;

.....

12. Οι παρακάτω προτάσεις σας λένε πότε χρησιμοποιούμε τα σημεία στίξης. Μπορείτε να συμπληρώσετε τα κενά;

Π.χ. Τελεία χρησιμοποιούμε όταν τελειώνουμε ένα κομμάτι του λόγου μας. Όταν τελειώνει μια περίοδος λόγου. Δηλαδή, όταν πούμε προτάσεις που μας δίνουν ένα νόημα. Στον προφορικό λόγο σταματάμε τη φωνή μας και σε λίγο αρχίζουμε την επόμενη πρόταση.

- α. _____ βάζουμε, όταν θέλουμε να χωρίσουμε ίδιες περίπου λέξεις σε ένα κείμενο ***Π.χ. Αγόρασα ντομάτες, πατάτες κρεμμύδια.***
- β. _____ βάζουμε όταν έχουμε ένα διάλογο για να δείξουμε ότι αλλάζει το πρόσωπο που μιλάει. ***Π.χ.***
- Με ρώτησε αν τον ξέρω
- Και τι του απάντησες;
- Του είπα ότι δεν τον γνωρίζω.
- γ. _____ βάζουμε όταν ρωτάμε. ***Π.χ. Τι κάνετε;***
- δ. _____ βάζουμε, όταν θέλουμε να χωρίσουμε δύο προτάσεις. Μια κύρια και μια δευτερεύουσα. ***Π.χ. Διαβάζει, όταν έχει χρόνο. Δεν πήγε σχολείο, γιατί ήταν άρρωστος.***
- ε. Όταν θέλουμε να δείξουμε πόσο μας άρεσε αυτό που ακούσαμε, βάζουμε _____. ***Π.χ. Τι ωραίο λουλούδι!***
- στ. Δε βάζουμε _____ όταν οι λέξεις (οι όροι) συνδέονται με το και, το ή, το να. ***Π.χ. Θέλω να πάω έξω.***
- ζ. Μέσα στην _____ κλείνουμε λέξεις ή μια φράση που εξηγεί ή συμπληρώνει αυτά που γράφτηκαν προηγουμένως. Ο ζωγράφος Θεόφιλος (1868 – 1934) έζησε...
- η. Όταν γράφουμε ονόματα ανθρώπων στους οποίους θέλουμε να μιλήσουμε βάζουμε _____. ***Π.χ. Γιώργο, έλα εδώ. Κώστα, πήγαινε κάτω. Αγαπητή μου φίλη, κλπ.***
- θ. _____ βάζουμε μετά από τις λέξεις ναι, όχι, έτσι, τότε, καλά, όταν βρίσκονται στην αρχή της περιόδου του λόγου μας.
- ια. _____ βάζουμε όταν σταματάμε να μιλάμε για κάτι, γιατί δε θέλουμε να συνεχίσουμε. Ο αναγνώστης θα καταλάβει ότι θέλαμε να γράψουμε και άλλα που, τελικά, δε γράψαμε.
Π.χ. Θα ήθελα και άλλο.....

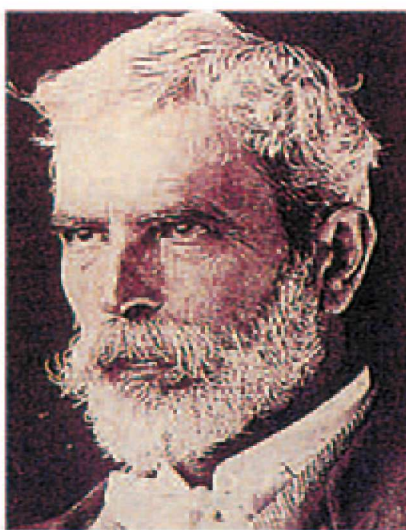

13. Κοιτάξτε τις ζωγραφιές του Θεόφιλου. Σας αρέσουν; Γιατί;

14. Διαλέξτε ένα πίνακα του Θεόφιλου που σας αρέσει περισσότερο και περιγράψτε τον. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και κάποιες από τις παρακάτω λέξεις: *τοπίο, χωριό, πρόβατα, άντρες και γυναίκες με παραδοσιακά ντυσίματα (ή παραδοσιακές ενδυμασίες), αρχαίες θεές, μυθολογία, κιθάρα, μακριά μαλλιά, σκουλαρίκια, χρώματα, κόκκινο, μπλε...*

** το σελάχι = η δερμάτινη ζώνη*

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΥΖΗΣ

Νικόλαος Γύζης (1842-1901).

Κύριε Γύζη, πότε γεννηθήκατε και πού; Οι γονείς σας είχαν ασχοληθεί με τη ζωγραφική;

Γεννήθηκα στο Σκλαβοχώρι της Τήνου το 1842. Εκεί έζησα μέχρι τα οχτώ μου χρόνια. Ο πατέρας μου ήταν μαραγκός και η μητέρα μου καταγόταν από καλή οικογένεια του χωριού. Οι γονείς μου κατάλαβαν από νωρίς την κλίση μου στη ζωγραφική. Έτσι, αποφάσισαν να εγκατασταθούμε στην Αθήνα για να αποκτήσω όσο το δυνατόν καλύτερη παιδεία.

Πότε ξεκινήσατε τις σπουδές σας στη ζωγραφική;

Το 19ο αιώνα οι σπουδές δεν ήταν όπως σήμερα.

Η ζωγραφική και το σχέδιο διδάσκονταν στο Πολυτεχνείο και η επίσημη ηλικία εγγραφής ήταν τα δώδεκα χρόνια. Ωστόσο, εγώ παρακολουθούσα ήδη από οχτώ χρόνων τα μαθήματα ως ελεύθερος ακροατής. Μάλιστα, βραβεύτηκα και για μια ξυλογραφία μου.

Εγώ πάντως διακρίθηκα στις σπουδές μου. Το 1862 γνώρισα τον πλούσιο φιλότεχνο Νικόλαο Νάζο από την Τήνο. Αυτός με υποστήριξε για να συνεχίσω τις σπουδές μου στην Ακαδημία του Μονάχου. Αργότερα δεθήκαμε ακόμα περισσότερο, αφού αγάπησα και παντρεύτηκα την κόρη του, την Άρτεμη.

Πώς ήταν η ζωή σας στο Μόναχο;

Δούλευα πολύ και συστηματικά, παρακολουθούσα την καλλιτεχνική κίνηση συμμετείχα σε μεγάλες εκθέσεις και σε διεθνείς οργανώσεις. Διακρίθηκα πολλές φορές για το έργο μου· αυτές οι διακρίσεις με γέμιζαν χαρά και υπερηφάνεια.

Το 1888 έγινα τακτικός καθηγητής ζωγραφικής στην Ακαδημία Καλών Τεχνών του Μονάχου, με τίμησε ιδιαίτερα αλλά ταυτόχρονα με στενοχωρούσε, γιατί γνώριζα ότι δε θα γύριζα ξανά στην Ελλάδα. . .

Κύριε Γύζη, εκτός από τη ζωγραφική σας ενδιέφεραν και άλλες μορφές τέχνης;

Πάντα αγαπούσα τη μουσική και την ποίηση. Κατά τη διαμονή μου στο Μόναχο παρακολουθούσα τακτικά συναυλίες και όπερες. Αγαπούσα ιδιαίτερα τη μουσική του Βάγκνερ και του Μπετόβεν, τον οποίο θεωρώ απουδαίο δημιουργό. Συχνά ζωγράφιζα υπό τους ήχους της μουσικής του.

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2001

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Νικόλαος Γύζης
(1842-1901)
Επιτραπέζιο, n. 1890
Λάδι σε μουσαμά
54x80 εκ.

Νικόλαος Γύζης
(1842-1901)
Λουλούδια
πριν το 1895

Νικόλαος Γύζης

1. Μπορείτε να περιγράψετε το πρόσωπο του ζωγράφου; Τι παρατηρείτε;

2. Σε ποιες ερωτήσεις απαντά ο ζωγράφος Νικόλαος Γύζης;

3. Πού έζησε και πως ήταν τα παιδικά του χρόνια;

4. Σημειώστε στο κενό δίπλα στις παρακάτω προτάσεις ποιες είναι Σωστές και ποιες Λάθος.

Σ 1

α. Οι σπουδές το 19ο αι. ήταν όπως είναι σήμερα.		
β. Για να σπουδάσει τον βοήθησε ο πατέρας του		
γ. Επειδή ήταν μικρός και δε μπορούσε να γραφτεί στο Πολυτεχνείο παρακολουθούσε μαθήματα ως ακροατής.		
δ. Ο Γύζης από μικρός είχε μεγάλο ταλέντο.		
ε. Όταν μεγάλωσε παντρεύτηκε μια φίλη της μητέρας του.		
στ. Αν και ζωγράφισε πολλά έργα δεν έδωσε τα έργα του σε εκθέσεις ή σε άλλους διεθνείς οργανισμούς		
ζ. Στεναχωριόταν γιατί δε θα μπορούσε να ζήσει στην Ελλάδα.		
η. Πήρε πολλά βραβεία		
θ. Δε μπορούσε να ζωγραφίσει, όταν άκουγε μουσική.		

5. Μπορείτε να βρείτε λέξεις με το ίδιο νόημα (συνώνυμες) στην απέναντι στήλη;

1. το ταλέντο	α. ο μαραγκός
2. ο ξυλουργός	β. συμμετείχα
3. πήρα μέρος	γ. η κλίση
4. γίναμε πολύ καλοί φίλοι	δ. δεθήκαμε
5. βοήθησε	ε. φιλότεχνος
6. να έρθουμε και να μείνουμε	στ. τον οποίο θεωρώ
7. έγινα γνωστός, γιατί ήμουν πολύ καλός στη δουλειά μου	ζ. υποστήριξε
8. ο οποίος νομίζω ότι είναι	η. διακρίθηκα
9. αυτός που αγαπάει την τέχνη	θ. να εγκατασταθούμε
10. συγχρόνως	ι. ταυτόχρονα

6. Μπορείτε να συμπληρώσετε τα κενά, όπως το παράδειγμα; (Έχετε το ρήμα, να γράψετε το ουσιαστικό)

1. Στενοχωριέμαι	η	<u>στενοχώρια</u>
2. Χαίρομαι	η	_____
3. Βραβεύομαι	το	_____
4. Υπερηφανεύομαι	η	_____
5. Σπουδάζω	οι	_____
6. Ζω	η	_____
7. Κατάγομαι	η	_____
8. Συνεχίζω	η	_____
9. Δουλεύω	η	_____
10. Αγαπώ	η	_____

7. Πείτε με απλά λόγια τι είναι μια «έκθεση ζωγραφικής».

8. Να συμπληρώσετε τις αντίθετες λέξεις:

Π.χ. πολύ	=/=	_____ λίγο _____
περισσότερο	=/=	_____
γέμιζαν	=/=	_____
(είναι) δυνατόν	=/=	_____
νωρίς	=/=	_____
πάντα	=/=	_____
τακτικά (=συχνά)	=/=	_____
καλύτερη	=/=	_____
αγαπούσα	=/=	_____
πλούσιος	=/=	_____
σπουδαίος	=/=	_____

9. Ο Γύζης όπως βλέπετε ζωγράφισε και πίνακες με θέμα : Νεκρή φύση* Περιγράψτε ένα πίνακα που θα θέλατε να ζωγραφίσετε με θέμα νεκρή φύση.

10. Σας αρέσει η ζωγραφική; Φτιάξτε μια ζωγραφιά για να στολίσετε την τάξη σας.

11. Να εξηγήσετε τι κάνουν: ένας ζωγράφος, ένας ποιητής, ένας καλλιτέχνης.

**Νεκρή φύση = λέμε όταν ζωγραφίζουμε διάφορα πράγματα (=αντικείμενα), όπως βιβλία, ή γλυκά, φρούτα, βάζα με λουλούδια, διάφορα φαγητά. Τους πίνακες αυτούς τους βάζουμε συνήθως στην τραπεζαρία ή το σαλόνι. Συμβολίζει τον πλούτο και τη χαρά που δίνουν στον άνθρωπο τα υλικά αγαθά, δηλαδή, όλα αυτά τα πράγματα που έχει γύρω του.*

ΔΟΜΙΝΙΚΟΣ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

από την ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια LIBROCOM 2002 ΧΘΩΝ

Θεοτοκόπουλος Δομίνικος (Ζωγράφος) ή Ελ Γκρέκο, Έλληνας ζωγράφος με παγκόσμια ακτινοβολία (1541-1614).

Η ζωή του. Γεννήθηκε στο Φόδελε Ηρακλείου Κρήτης και σπούδασε (γραμματική εκπαίδευση και μόρφωση),

Τη ζωγραφική τη διδάχτηκε στην Κρητική Σχολή Ηρακλείου. Στα 20 χρόνια του έφυγε στη Βενετία να σπουδάσει ζωγραφική με το δάσκαλό του Τιτσιάνο, στον οποίο μαθήτευσε 4 χρόνια. Εκεί γνώρισε το έργο και άλλων μεγάλων ζωγράφων της εποχής, όπως του Βερονέζε και του Τιντορέτο. Το 1750 έγινε γνωστός ως ζωγράφος στη Ρώμη. Αργότερα εγκαταστάθηκε στην Ισπανία. Πότε ακριβώς πήγε στην Ισπανία δεν είναι γνωστό. Εκεί πάντως άνθισε η καλλιτεχνική μεγαλοφυΐα του, που κατέπληξε τον κόσμο. Πρωτοπήγε στη Μαδρίτη, όπου εργάστηκε στη διακόσμηση του ανακτόρου Εσκοριάλ.

Το 1577 ήταν στο Τολέδο. Εκεί τον θεωρούσαν ως το μεγαλύτερο καλλιτέχνη της Ισπανίας, αυτός όμως πάντοτε υπέγραφε τα έργα του ελληνικά, προσθέτοντας και την πατριδα του "ο Κρης". Στην Ισπανία, ξέχασε από τις παλικές επιδράσεις και έδωσε τα καλύτερα έργα του, 500 πίνακες ζωγραφικής, μεταξύ των οποίων και "Η ταφή του κόμητος Οργκάθ" (1587), από τα αριστουργήματα της παγκόσμιας ζωγραφικής.

Ιδιαίτερη θέση στους πίνακές του παίρνουν οι πρασσωγραφίες του. Παράλληλα με το ρεαλιστικό ^{*} τρόπο της ζωγραφικής του, προσπαθεί να δώσει τον ψυχικό κόσμο των εικονιζόμενων. Απέκτησε πλούτο και ζούσε άνετα. Βοηθούσε τους συμπατριώτες του Έλληνες και άλλους άπορους.

Με την Ιερωνύμη ντε Κουέβας απέκτησε το 1578 ένα γιο, το Γεώργιο - Μανουήλ, που και αυτός ήταν ζωγράφος και διακοσμητής και συνεργάστηκε με τον πατέρα του.

Δομίνικος Θεοτοκόπουλος

1. Πώς αλλιώς λεγόταν ο Δομίνικος Θεοτοκόπουλος; Πότε έζησε;

2. Φανταστείτε ότι έχετε μπροστά σας το Δομίνικο Θεοτοκόπουλο. Πάρτε από αυτόν μια συνέντευξη. Ένας μαθητής κάνει το δημοσιογράφο και ένας άλλος το ζωγράφο.

- Κύριε Θεοτοκόπουλε, πού γεννηθήκατε;

- Πού σπουδάσατε;

Συνεχίστε...

3. Μπορείτε να βρείτε λέξεις με το ίδιο νόημα (συνώνυμες) στην απέναντι στήλη;

1. το παλάτι	α. άπορους
2. πολύ πολύ φτωχούς	β. συνεργάστηκε
3. έκανε δικό του	γ. απέκτησε
4. έξυπνος περισσότερο από τους άλλους ανθρώπους	δ. κατέπληξε
5. αυτών που είναι στην εικόνα	ε. προσωπογραφία
6. έκανε μεγάλη εντύπωση	στ. το ανάκτορο
7. ζωγραφική ενός προσώπου	ζ. των εικονιζομένων
8. δούλεψε μαζί	η. μεγαλοφυΐα

4. Προσέξτε τις λέξεις που είναι στα κουτάκια: Μπορείτε να γράψετε δίπλα τι σημαίνουν:

ανθίζω = _____

διακόσμηση = _____

προτοπηγαίνω= _____

5. Άνθισε: Πώς νομίζετε ότι χρησιμοποιούμε τη λέξη αυτή στο κείμενο;

6. πρωτοπηγαίνω: Γράψτε κι άλλα πέντε ρήματα βάζοντας μπροστά τη λέξη **πρώτο-**. Έπειτα χρησιμοποιήστε το κάθε ρήμα για να κάνετε μια πρόταση.

Πχ **πρωτοβλέπω**: Πρωτοείδα την ταινία πριν ένα χρόνο στην τηλεόραση και μου άρεσε.

.....

.....

.....

.....

.....

7. Μπορείτε να βρείτε στο κείμενο τις παρενθέσεις, τα κόμματα και τα εισαγωγικά και να εξηγήσετε γιατί τα βάζουμε;

**ρεαλιστικός τρόπος (ρεαλισμός) = όταν ζωγραφίζουμε πρόσωπα, τοπία, σκηνές από τη ζωή όπως πραγματικά είναι. Δεν είναι τυχαίο ότι ο όρος ρεαλισμός χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά γύρω στα 1855, όταν άρχισε να χρησιμοποιείται η φωτογραφία. Αντίθετος τρόπος ζωγραφικής είναι ο ιδεαλιστικός και ο ρομαντικός.*

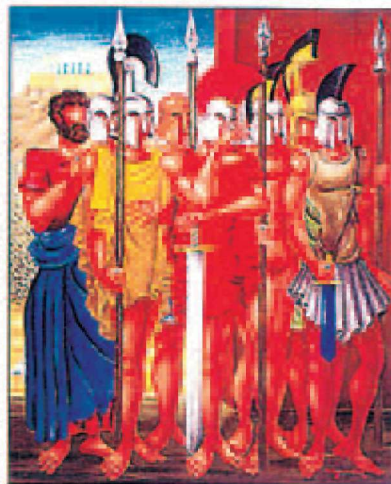
Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΝΙΚΟΣ ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

από την ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια LIBROCOM 2002 ΧΘΩΝ

Ελληνικό Σπίτι
Ελληνικά Σπίτια, Ζωγραφική

Αλέξανδρος Φίλιππου και οι Έλληνες
πλην Λακεδαιμονίων

Μορφή μιάς γυναίκας
Ακουαρέλες, Ζωγραφική

Εγγονόπουλος Νίκος (1910-1986) Ποιητής και ζωγράφος. Γεννήθηκε στην Αθήνα από πατέρα Φαναριώτη. Τελείωσε τις γυμνασιακές του σπουδές στο Παρίσι. Το 1932 γράφτηκε στην Ανώτερη Σχολή Καλών Τεχνών στην Αθήνα και σπούδασε ζωγραφική. Το 1940-41 στρατεύτηκε, συνελήφθη αιχμάλωτος από τους Γερμανούς και έμεινε σε στρατόπεδο εργασίας. Κατόρθωσε όμως να δραπέτεύσει. Εργάστηκε ως καθηγητής στην έδρα ζωγραφικής της Σχολής Αρχιτεκτόνων. Παράλληλα ασχολήθηκε με τη σκηνογραφία και εικονογράφησε βιβλία. Πρωτοεμφανίστηκε στα γράμματα το 1936 από το περιοδικό "Ο κύκλος". Την ίδια χρονιά κυκλοφόρησε η πρώτη ποιητική του συλλογή "Μην αμιλείτε εις τον οδηγόν" (1938).

Αργότερα βαπτίστηκε το 1939 τη δεύτερη συλλογή του. Το 1944 με ζωντανές τις αναμνήσεις του πολέμου συνθέτει και παρουσιάζει τον "Μπαλιβάρ", κορυφαία στιγμή της ποίησής του. Άλλα έργα του: "Επίτα ποιήματα" (1944), "Η επιστροφή των παυλιών" (1946), "Ελευσίς" (1948), "Έν λόγω" (1957), "Στην κοιλάδα με τους ροδιώνες" (1978), "Ποιήματα" (1977).

Ο καλλιτέχνης Νίκος Εγγονόπουλος

1. Ο Νίκος Εγγονόπουλος είναι ποιητής και ζωγράφος, σκηνογράφος, εικονογράφησε βιβλία. Μπορείτε να εξηγήσετε τι ακριβώς είναι η κάθε δουλειά;

2. Μπορείτε επίσης να πείτε πού σπούδασε ζωγραφική στην Αθήνα ο Ν. Εγγονόπουλος;

3. Τι προβλήματα είχε στον πόλεμο ο Εγγονόπουλος;

4. Περιγράψτε έναν από τους τρεις πίνακες που βλέπετε στην εικόνα. Μιλήστε για το θέμα και τα χρώματα. Πείτε τι άλλο βλέπετε μέσα στον πίνακα και τι παρατηρείτε.

Μπορείτε να διαλέξετε λέξεις από το παρακάτω λεξιλόγιο:

το σπίτι, παραδοσιακός –η –ο, ο τοίχος, πορτοκαλής (-ιά-ί), η γυναίκα, τυλιγμένος (-η-ο), ο μανδύας, το σπαθί, το δόρυ, στο βάθος φαίνεται, παράθυρα με γρίλιες, πόρτες, γύρω-γύρω, μάρμαρο.

5. Κοιτάξτε τη ζωγραφική του Νικολάου Γύζη. Μοιάζει ή όχι με τη ζωγραφική του Εγγονόπουλου. Ποια ζωγραφικά έργα σας αρέσουν περισσότερο και γιατί;

6. Ξέρετε τι σημαίνουν οι παρακάτω υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου; Βάλτε σε κύκλο τη σωστή λέξη ή φράση:

στρατεύτηκε α. έγινε γνωστός,	β. έγινε στρατιώτης	γ. δεν είναι πια στρατιώτης
συνελήφθη α. τον έπιασαν επειδή έκανε κάτι κακό,	β. τον άφησαν ελεύθερο	γ. τον σκότωσαν
κατόρθωσε α. μπόρεσε	β. έφτασε	γ. πήγε
να δραπετεύσει α. κλέψει	β. να φύγει χωρίς να τον καταλάβουν	γ. να φύγει τη νύχτα
ποιητική συλλογή α. βιβλίο με πίνακες ζωγραφικής	β. βιβλίο με ποιήματα	γ. σκέψεις πάνω σε ποιήματα
συνθέτει α. βάζει κάτι μακριά,	β. δημιουργεί	γ. βάζει εικόνες
κορυφαία α. σπουδαία	β. μακρινή	γ. κοντινή

7. Μπορείτε να βρείτε και να γράψετε όσες άλλες λέξεις θυμάστε ότι έχουν σα ρίζα τις λέξεις:

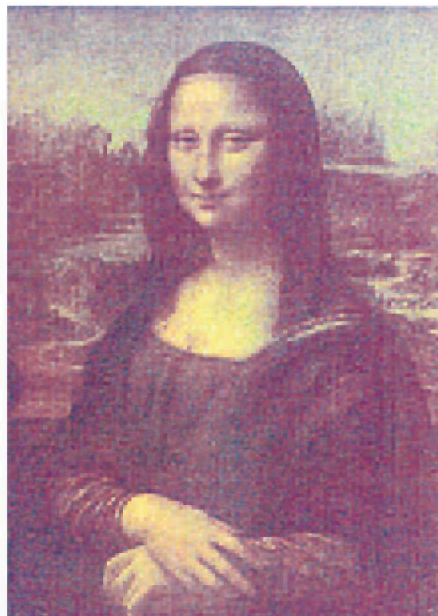
Εργάστηκε	Γράμματα	Θα τυπώσει
εργασία		

8. Μπορείτε να βρείτε στο κείμενο τις παρενθέσεις, τη διπλή τελεία και τα εισαγωγικά και να εξηγήσετε γιατί τα βάζουμε;

9. Στο παρακάτω κείμενο δεν υπάρχουν τα σημεία στίξης. Μπορείτε να βοηθήσετε και να βάλετε τελείες, κόμματα, παρενθέσεις και εισαγωγικά; Προσέξτε αν βάλετε κάποιες τελείες να αρχίσετε την επόμενη λέξη με κεφαλαίο γράμμα.

Ο **Λεονάρντο ντα Βίντσι** 1452 1519 ήταν Ιταλός ζωγράφος γλύπτης μηχανικός αρχιτέκτονας φιλόσοφος μουσικός λογοτέχνης κορυφαία μορφή του 16ου αιώνα που με την τέχνη του και το ταλέντο του σφράγισε την Αναγέννηση γεννήθηκε στο χωριό Βίντσι της Τοσκάνης κοντά στη Φλωρεντία που ήταν το κέντρο της καλλιτεχνικής ζωής πολύπλευρο ταλέντο διδάχτηκε ζωγραφική από τον περίφημο καλλιτέχνη Βερόκιο 1470 και γρήγορα άρχισε να ξεπερνάει το δάσκαλό του το 1482 πήγε στο Μιλάνο και δούλεψε για το δούκα Λουδοβίκο Σφόρτσα όχι μόνο ως ζωγράφος αλλά και ως πολεμικός μηχανικός και ειδικός στο πυροβολικό σχεδίασε πολυάριθμες μηχανές και βοήθησε πολύ στην ανάπτυξη της επιστήμης της μηχανικής εξήγησε ακόμα το φαινόμενο της ισορροπίας των πουλιών στον αέρα και σχεδίασε αλεξίπτωτα ανεμόπτερα ελικόπτερα κ λ π ένα από τα πιο γνωστά έργα του είναι η Μόνα Λίζα ή Τζοκόντα στον πίνακα απεικονίζεται μια γυναίκα και στο βάθος το τοπίο έχει τα γαλάζια και πράσινα χρώματα του δειλινού το μυστήριο της ταυτότητας της γυναικείας μορφής και το χαμόγελό της έχουν προκαλέσει το θαυμασμό και το ενδιαφέρον για το έργο αυτό

"Μόνα Λίζα"
(Τζοκόντα)

Νταλί Σαλβαντόρ (Ζωγγ.) Ισπανός ζωγράφος συγγραφέας και σκηνογράφος (1904 - 1989). Σπούδασε στη Μαδρίτη και στο Παρίσι, όπου και πέρασε τα περισσότερα χρόνια της ζωής του. Οι αντιθέσεις και η ιδιομορφία του έργου και του χαρακτήρα του Νταλί τον έκαναν γνωστό σ' όλο τον κόσμο. Πέθανε τον Ιανουάριο του 1989.

ΣΑΛΒΑΝΤΟΡ

ΝΤΑΛΙ

**«Η ζωγραφική είναι σαν τη μεσοκρήνη.
Μπορείτε να γυρίσετε και χωρίς
να με σβεσφιστείτε»**

Ο Νταλί έδινε ιδιαίτερη σημασία στα όνειρα που έβλεπε και προσπαθούσε να τους δώσει σχήμα στους πίνακές του. Γι' αυτό στον ίδιο πίνακα αναγνωρίζουμε συχνά αντικείμενα της φαντασίας, αλλά και αντικείμενα της πραγματικότητας. Άρχισε να ζωγραφίζει ως σουρεαλιστής ζωγράφος από το 1929. Οι σουρεαλιστές πίστευαν

κι αυτοί ότι το όνειρο και το υποσυνείδητό ήταν πιο σημαντικά από την πραγματικότητα.

Σε μικρό χρονικό διάστημα ο Νταλί καθιέρωσε ορισμένες ονειρικές εικόνες που επαναλαμβάνονται συχνά στα έργα του. Μερικές από αυτές είναι: τα εύκαμπτα ρολόγια που φαίνονται να «λιώνουν», γυναικείες μορφές που έχουν φλόγες, ανθρώπινα σώματα με ανοικτά αυτιά.

Γκαλά, η πιο σημαντική άνθρωπος στη ζωή μου Νταλί

Στο πρόσωπο της Γκαλά ο Νταλί βρήκε την ιδανική γυναίκα που εκτός από σύντροφος ήταν και η μούσα των έργων του. Σε όλη την κοινή ζωή τους ήταν ακώριστοι και η μορφή της Γκαλά εμφανίζεται διαρκώς στο έργο του, όπως στην Τριπλή εμφάνιση του προσώπου της Γκαλά (1945). Ο θάνατός της το 1982 υπήρξε βερύτατο πλήγμα για τον Νταλί και η τελευταία περίοδος της τέχνης του χαρακτηρίζεται από βαθύτατη αγωνία και θλίψη. Το 1984 μια σοβαρή πυρκαγιά στο δωμάτιό του επιδεινώνει την υγεία του και μεταφέρεται μόνιμα στον Πύργο της Γαλατείας στο Φιγκέρες, όπου παραμένει ως το θάνατό του, στις 23 Ιανουαρίου 1989.

Τριπλή εμφάνιση του προσώπου της Γκαλά (1945).

ΣΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 1-2-2003

ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ theoria

Σαλβαντόρ Νταλί

1. Από πού είναι ο Σαλβαντόρ Νταλί; Πού σπούδασε; Πού έζησε για πολλά χρόνια; Γιατί έγινε γνωστός σ' όλο τον κόσμο;

2. Ποια ήταν η ιδανική γυναίκα για τον Νταλί; Νομίζετε ότι τον βοήθησε πολύ;

3. Κοιτάξτε τον πίνακα με τον τίτλο «Τριπλή εμφάνιση του προσώπου της Γκαλά». Τι μπορείτε να πείτε;

4. Κοιτάξτε τον πίνακα με τα ρολόγια. Σας αρέσει; Τι νιώθετε;

5. Γιατί ο Νταλί λέει ότι η ζωγραφική είναι σαν τη μουσική;

6. Γράψτε με λίγα λόγια τι πιστεύουν οι σουρεαλιστές:

.....
.....
.....

7. Μπορείτε να εξηγήσετε, βλέποντας τους πίνακές του, γιατί ο Νταλί είναι ένας σουρεαλιστής ζωγράφος;

8. Μπορείτε να βρείτε λέξεις με το ίδιο νόημα (συνώνυμες) στην απέναντι στήλη;

1. διαρκώς	α. αισθάνομαι
2. αντικείμενα	β. για πάντα
3. νιώθω	γ. τέλεια
4. μόνιμα	δ. ο άνθρωπος που έχουμε πάντα δίπλα μας
5. ιδανική	ε. μερικές
6. σύντροφος	στ. χειροτερεύει
7. επιδεινώνει	ζ. πράγματα
8. ορισμένες	η. συνεχώς
9. εύκαμπτα	θ. μεγάλη λύπη
10. θλίψη	ι. λυγίζουν εύκολα

9. Μπορείτε να φτιάξετε τις αντίθετες λέξεις βάζοντας μπροστά το **δυσ-**

ευχάριστος \neq _____

εύκαμπτος \neq _____

ευτυχισμένος \neq _____

ευτυχώς \neq _____

10. Στην παράγραφο «Η ζωγραφική είναι σαν τη μουσική. Μπορούμε να νιώσουμε κάτι χωρίς να σκεφτούμε» μπορείτε να βρείτε τα σημεία στίξης και να εξηγήσετε γιατί τα βάζουμε;

11. Γράψτε προτάσεις με τις λέξεις: **σημαντικά, όνειρο, αγωνία, ζωγράφος, πυρκαγιά, αχώριστοι, διαρκώς.**

12. «...εκτός από σύντροφος ήταν και η μούσα των έργων του.»
Μπορείτε να εξηγήσετε την παραπάνω φράση.

13. «Ο Κώστας εκτός από συμμαθητής μου είναι και φίλος μου» Να κάνετε τρεις δικές σας προτάσεις, όπου να χρησιμοποιείτε την έκφραση «εκτός από...είναι και».

14. Βρείτε τις αντίθετες λέξεις:

Φαντασία	=/=	<u>πραγματικότητα</u>
συχνά	=/=	_____
να δώσει	=/=	_____
τελευταία	=/=	_____
υγεία	=/=	_____
γυναίκα	=/=	_____
σημαντικό	=/=	_____
ανοιχτό	=/=	_____
θάνατος	=/=	_____
βοήξε	=/=	_____

* καθιέρωσε = συνήθισε να κάνει.

* υποσυνείδητο = οι σκέψεις μας ή οι επιθυμίες μας που υπάρχουν βαθιά στην ψυχή μας και δεν το ξέρουμε ούτε κι εμείς οι ίδιοι.

* πλήγμα = δυνατό χτύπημα.

Η ΤΕΧΝΗ ΤΩΝ ΙΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΤΩΝ

Από το βιβλίο «Η ΤΕΧΝΗ ΤΩΝ ΙΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΤΩΝ» της Τζάνης Άντερσον
(κείμενο διασκευασμένο)

Ο Ιμπρεσιονισμός (ή Εμπρεσιονισμός) είναι ένας τρόπος ζωγραφικής, ένα καλλιτεχνικό ρεύμα που ξεκίνησε στην Ευρώπη το 19ο αιώνα. Στο ξεκίνημά του τη δεκαετία του 1860 στο Παρίσι ο Ιμπρεσιονισμός φαινόταν πως δεν είναι ένας νέος τρόπος ζωγραφικής με κανόνες, αλλά μια ομάδα ζωγράφων που προσπαθούσαν να γίνουν γνωστοί και να ακουστεί η φωνή τους ανάμεσα στα τόσα καλλιτεχνικά ρεύματα που υπήρχαν στο Παρίσι την εποχή εκείνη.

Γνωστοί ζωγράφοι Ιμπρεσιονιστές είναι ο Μονέ, ο Πισαρό, ο Ρενουάρ, ο Μπαζ, ο Μοριζό και πολλοί άλλοι. Όλοι αυτοί έγιναν οι μεγάλοι δάσκαλοι των Ιμπρεσιονιστών ζωγράφων. Η έξοδος από το σκιερό εργαστήριο στο λαμπερό φως του υπαίθρου ήταν για τους ζωγράφους η μεγάλη αλλαγή. «Όταν ο ζωγράφος μπορεί να ζωγραφίσει κάτι εκείνη τη στιγμή που το βλέπει, αυτή η ζωγραφιά έχει δύναμη, και ζωντάνια που ποτέ δεν μπορεί να έχει όταν γίνεται στο κλειστό εργαστήριο. Τρεις πινελιές έξω στη φύση αξίζουν για δύο και παραπάνω μέρες δουλειάς στο εργαστήριο».

Εξω από το εργαστήριο, μέσα στη φύση οι Ιμπρεσιονιστές κατάλαβαν ότι η εικόνα της αλλάζει συνεχώς κατά τη διάρκεια της μέρας και την αλλαγή του φωτός. Κατάλαβαν ακόμα ότι τα δυνατά χρώματα της φύσης δεν έμοιαζαν καθόλου με τα καφετιά, τα γκριζα και τα λευκά της παραδοσιακής ζωγραφικής. Έτσι γεννήθηκε ο Ιμπρεσιονισμός. Μια ζωγραφική που ήθελε να αιχμαλωτίσει το μάτι με την πρώτη εντύπωση, χωρίς να προλάβει να σκεφτεί ο άνθρωπος με το μυαλό του αυτό που είδε.

Μετά από τον Ιμπρεσιονισμό ακολούθησε ο Μεταϊμπρεσιονισμός, στο τέλος του 19ου αιώνα, αλλά και ο Φωβισμός και ο Κυβισμός.* Πολλοί καλλιτέχνες που ακολούθησαν τα ρεύματα αυτά στην αρχή της σταδιοδρομίας τους ζωγράφιζαν με τον ιμπρεσιονιστικό τρόπο.

Η τέχνη των ιμπρεσιονιστών

1. Μπορείτε να συμπληρώσετε τις προτάσεις:

- Ο Ιμπρεσιονισμός (ή Εμπρεσιονισμός) είναι
 - Ξεκίνησε από το
 - Γνωστοί ζωγράφοι είναι
 - Πιστεύουν ότι ζωγραφίζουν καλύτερα
 - Έξω στη φύση τα χρώματα είναι
 - Άλλα καλλιτεχνικά ρεύματα μετά τον Ιμπρεσιονισμό είναι
-

2. Στις δύο πρώτες παραγράφους μπορείτε να βρείτε τα σημεία στίξης και να εξηγήσετε γιατί τα βάζουμε;

3. Μπορείτε να βρείτε τις αντίθετες λέξεις;

νέος	=/=	_____
γνωστοί	=/=	_____
μεγάλοι	=/=	_____
έξοδος	=/=	_____
δύναμη	=/=	_____
σκιερό	=/=	_____
ποτέ	=/=	_____
έξω	=/=	_____
του φωτός	=/=	_____
μέρας	=/=	_____
λευκά	=/=	_____
παραδοσιακή	=/=	_____
πρώτη	=/=	_____

4. Κοιτάξτε με προσοχή τους δύο πίνακες «Πασχαλιές» και «Μονοπάτι στην ψηλή Χλόη». Φανταστείτε ότι τους περιγράφετε σε κάποιον που δεν έχει τους πίνακες. Τι δείχνουν; Τι χρώματα έχουν;
5. Προσπαθήστε να εξηγήσετε γιατί οι πίνακες του Βαν Γκογκ, του Ρενουάρ, του Ντεγκά και της Μορισό έχουν τα χαρακτηριστικά του Ιμπρεσιονισμού.
6. Μπορείτε να πείτε ποιος ζωγράφισε τους τέσσερις πίνακες που βλέπετε στις εικόνες. Ποιος σας αρέσει περισσότερο και γιατί.

*** 20ος αιώνας**

Στις αρχές του 20ου αιώνα, έχουμε το ρεύμα του φοβισμού. Είναι ένας τρόπος ζωγραφικής με πολύ ζωηρά χρώματα, που δεν είναι φυσικά, δηλαδή, δεν είναι αυτά που βλέπουμε στη φύση.

Ο κυβισμός είναι ένας άλλος τρόπος ζωγραφικής που δείχνει όλα τα πράγματα σα γεωμετρικά σχήματα.

Μέσα ακολουθούν άλλοι τρόποι ζωγραφικής, όπως ο φουτουρισμός, ο σουρεαλισμός και η αφηρημένη τέχνη.

7. Κοιτάξτε ένα πίνακα με αφηρημένη τέχνη. Σας αρέσει. Μπορείτε να ζωγραφίσετε κι εσείς ένα έργο αφηρημένης τέχνης; Πιστεύετε ότι είναι εύκολο; Ποια είναι η διαφορά από ένα ιμπρεσιονιστικό έργο ζωγραφικής;

Δημήτρης Μουταφός
(1934)
Τάξι, 1994
Λάδι σε μουσαμά
220X180 εκ.
Δωρεά του καλλιτέχνη
α. α. α. 0070

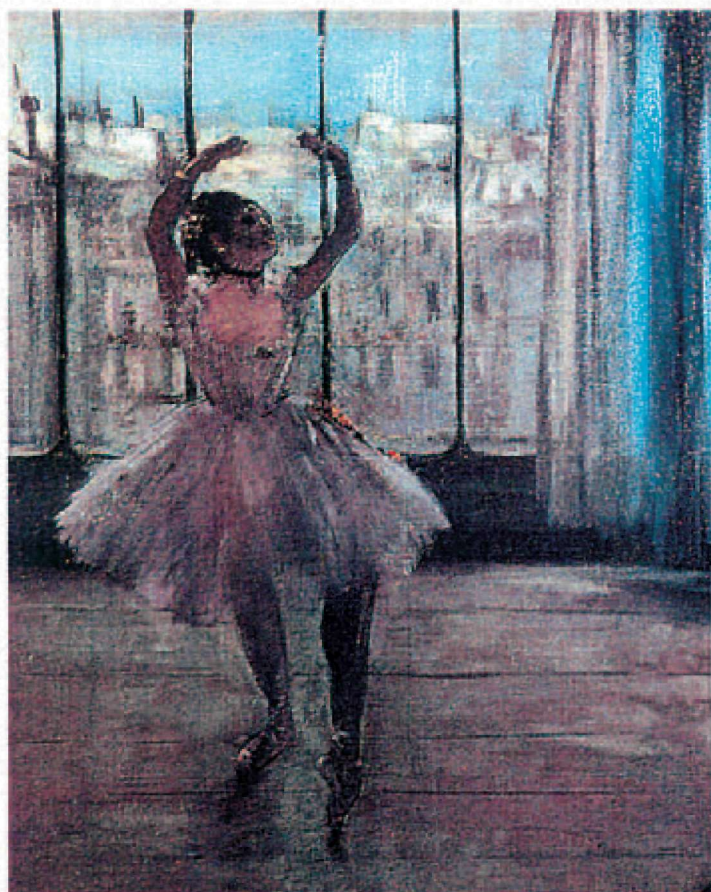
Οι Πασχαλιές 1889
Βίνσεντ Βαν Γκογκ

Λάδι σε μουσαμά

Μονοπάτι στην Ψηλή Κλόη περ. 1874 Πιερ Ωγκύστ Ρενουάρ

Λάδι σε μουσαμά

◁ Χορεύτρια εμπρός στο Παράθυρο περ. 1874
Εντγκάρ Ντεγκά (1834-1917)

Λάδι σε μουσαμά

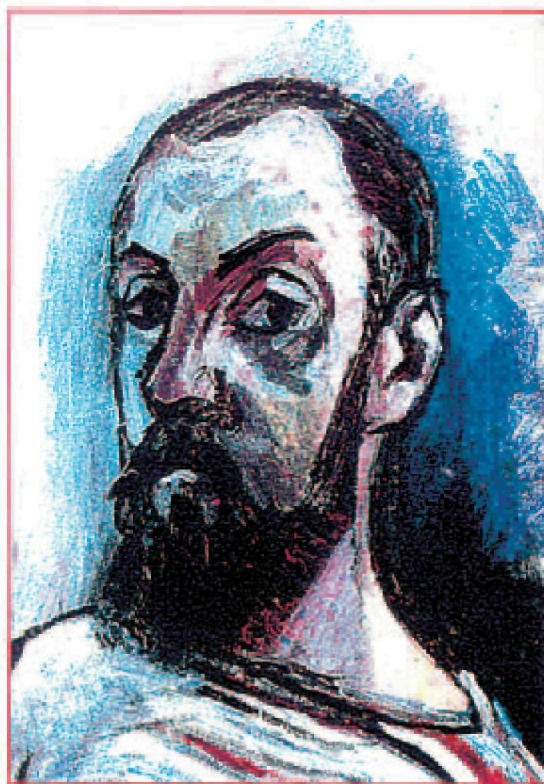

Το Λίκνο 1872 της Βέρθας Μοριζό

Ανρί Ματίς

της Ερήνης Σαββανή

Δύο μεγάλοι καλλιτέχνες του 20ού αιώνα, ο Πάμπλο Πικάσο και ο Ανρί Ματίς, γνωρίστηκαν το 1905 στο Παρίσι και διατήρησαν μια φιλία που κράτησε μέχρι το θάνατο του Α. Ματίς το 1954. Και οι δύο φίλοι παρακολούθουσταν ο ένας τη ζωγραφική του άλλου. Όπως είχε πει ο ίδιος ο Πικάσο, «Ποτέ κανείς δεν έχει κοιτάξει τη ζωγραφική του Ματίς τόσο καλά όσο εγώ. Κι εκείνος τη δική μου...»

Β. Πικάσο, «Αντρέ Ματίς» (1908)

Και

Πάμπλο

Πικάσο

Ο Ανρί Ματίς (1869-1954) γεννήθηκε στη Βόρεια Γαλλία. Στα 22 του χρόνια αποφάσισε να αφιερωθεί στην τέχνη. Το 1905 έκανε έκθεση μαζί με τους φίλους του στο «Φθινοπωρινό Σαλόνι» στο Παρίσι. Τα χρώματα στους πίνακές τους ήταν ζωηρά και δεν τους ενδιέφερε να μιμηθούν την πραγματικότητα. Ένα νέο κίνημα στη ζωγραφική, ο Φαβισμό, έκανε την εμφάνισή του!

Ο Πάμπλο Πικάσο (1881-1973) γεννήθηκε στη Μάλαγα της Ισπανίας. Πολύ μικρός έδειξε τη δεξιότητά του στη ζωγραφική. Στα 19 του εγκαταστάθηκε στο Παρίσι. Το 1907 ζωγράφησε τις Δεσποινίδες της Αθηνών, και γεννήθηκε ο Κυβισμός.

Κύριοι Πικάσο και Ματίς, ζωγραφίζατε από μικροί:

Πικάσο: «Όταν ήμουν 12 ετών ζωγράφιζα όπως ο Ραφαήλ, ο μεγάλος δάσκαλος της Αναγέννησης. Έπειτα από πολλά χρόνια κατόρθωσα να ζωγραφίζω όπως ένα παιδί».

Ματίς: «Νεαρός ήμουν φοιτητής της Νομικής. Αρρώστησα όμως και χρειάστηκε να μείνω στο κρεβάτι. Εκεί, για να περάσει η ώρα μου ευχάρισα, άρχισα να κάνω αντίγραφα. Αυτό ήταν! Κόλλησα το μικρόβιο της ζωγραφικής! Ζήτησα από τους γονείς μου να με αφήσουν να σπουδάσω ζωγραφική. Τα κατάφερα τελικά!»

Ο Πικάσο δούλευε ασταμάτητα κυρίως τη νύχτα. Δε ξεχώριζε το χώρο που ζούσε από το χώρο που δούλευε. Τα δωμάτιά του ήταν γεμάτα από πίνακες και κεραμικά, από τα υλικά του και από διάφορα αντικείμενα. Ξεκινούσε με ένα έργο σχεδιάζοντας πρώτα τη βασική του δομή με λίγες γραμμές ή σχήματα. Έχει κανείς την εντύπωση ότι είχε εξ' αρχής στη φαντασία του την εικόνα που ήθελε να ζωγραφίσει. Όταν άρχιζε να ζωγραφίζει πάνω στο αρχικό του σχέδιο έκανε συνεχώς πειράματα. Άλλαζε συνεχώς τις γραμμές, τα σχήματα, τα χρώματα. Ο ίδιος κάποτε είπε ότι όταν ζωγράφιζε δεν έβγαζε, αλλά εύρισκε. Τι εννοούσε μ' αυτό; Εννοούσε ότι μέσα από αυτές τις πολυάριθμες αλλαγές προσπαθούσε να φτιάξει την εικόνα που είχε αρχικά στο μυαλό του.

Π. Πικάσο, Αυτοπροσωπογραφία με παλέτα (1906)

Π. Πικάσο, Οι τρεις μουσικοί (1921)

A. Matisse, Οι Μαρσικνοί (1915-16)

ΧΡΩΜΑ

Για τον Ματίε το μαύρο είναι χρώμα, όπως στον πίνακα *Οι Μαρσικνοί*. Χρησιμοποιεί τη μεγάλη μαύρη χρωματική επιφάνεια ως ισότιμο χρώμα με τις άλλες επιφάνειες.

Για τον Πικάσο στους *Τρεις μουσικούς* (1921) το μαύρο είναι κυρίως ένα μέσο για να εκφράσει με θεατρικό τρόπο το σκηνικό βάθος, μιμούμενος λίγο τη σκηνή ενός θεάτρου.

Ανρί Ματίς και Πάμπλο Πικάσο

- 1.** Φανταστείτε ότι έχετε μπροστά σας τον Ανρί Ματίς και τον Πάμπλο Πικάσο. Παρτε τους συνέντευξη. Δουλέψτε ανά δύο. Ο ένας θα έχει το ρόλο του δημοσιογράφου και θα κάνει ερωτήσεις και ο άλλος θα έχει το ρόλο του καλλιτέχνη και θα απαντάει.
Ρωτήστε τους πού γεννήθηκαν, πότε, πότε έγιναν φίλοι, αν ήταν καλοί φίλοι, αν ζωγράφιζαν από μικροί, αν νομίζουν ότι έφεραν κάτι καινούργιο στη ζωγραφική.
- 2.** Ποιο χρώμα αγαπούν και οι δύο καλλιτέχνες; Μπορείτε να εξηγήσετε γιατί;
- 3.**
 - α.** Μπορείτε να πείτε τι βλέπετε στους δύο πίνακες: του Πικάσο, «Οι τρεις μουσικοί» και του Ανρί Ματίς «Οι Μαροκινοί». Μιλήστε για τα χρώματα, τα σχήματα (κύκλος, τρίγωνο, τετράγωνο, ρόμβοι, γραμμές).
 - β.** Νομίζετε ότι βλέπετε στα έργα αυτό που λέει ο τίτλος τους;
 - γ.** Νομίζετε ότι μπορείτε να πείτε ότι τα έργα αυτά έχουν τα χαρακτηριστικά του Φοβισμού και του Κυβισμού;
- 4.** Ο Μποτιτσέλι είναι ζωγράφος της Αναγέννησης. Κοιτάξτε τον πίνακα του «Η γέννηση της Αφροδίτης». Μπορείτε να πείτε τι βλέπετε; Σας αρέσει ο πίνακας; Κοιτάξτε τώρα την Αυτοπροσωπογραφία του Ανρί Ματίς. Τι παρατηρείτε; Οι δύο πίνακες έχουν την ίδια τεχνική; (Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και τις λέξεις: απλές γραμμές, χρώματα, θέμα, τοπίο, κοχύλι, μυθολογία)

5. Μπορείτε να βρείτε λέξεις με το ίδιο νόημα (συνώνυμες) στην απέναντι στήλη;

1. διατήρησαν	α. έπρεπε
2. να αφιερωθεί	β. να κάνουν ακριβώς το ίδιο
3. να μιμηθούν	γ. πήγε να μείνει
4. εγκαταστάθηκε	δ. κράτησαν
5. χρειάστηκε	ε. να δώσει όλη του τη ζωή για να κάνει κάτι
6. κατόρθωσα	στ. μπόρεσα

6. Μπορείτε να βάλετε τα παρακάτω ρήματα στο α' πρόσωπο του ενεστώτα:

Πχ. αποφάσισε	<u>...Τώρα...εγώ...αποφασίζω...</u>
έκανε
να αφιερωθεί
να περάσει
κόλλησα
να αφήσουν
εμφανίζεται
κατάφερα

7. Τώρα να κάνετε προτάσεις με τα παραπάνω ρήματα.

8. Στο παρακάτω κείμενο δεν υπάρχουν τα σημεία στίξης. Μπορείτε να βοηθήσετε και να βάλετε τα σωστά σημεία στίξης; Προσέξτε: Αν βάλετε κάποιες τελείες, να αρχίσετε την επόμενη λέξη με κεφαλαίο γράμμα.

Μποτιτσέλι __ Κορυφαίος Ιταλός ζωγράφος __ Φλωρεντία 1445 __ 1510 το πραγματικό του όνομα ήταν Σάντρο Φιλίπελι __ αλλά __ επικράτησε το Μποτιτσέλι δηλαδή __ βαρελάκι __ όνομα που το κληρονόμησε από τον αδερφό του μαθήτευσε __ για πολλά χρόνια κοντά στο μεγάλο ζωγράφο __ Φρα Φίλιππο Λίπι __ τα πρώτα __ ζωγραφικά του έργα έχουν έντονα τα στοιχεία της επίδρασης που δέχτηκε από το δάσκαλό του και από άλλους σύγχρονους του δασκάλους όπως ο Αντόνιο Πολαγιουόλο ο Βερόκιο __ κ __ α __ όταν έγινε πια γνωστός ζωγράφος του ζήτησε η πλούσια οικογένεια των Μεδίκων να ζωγραφίσει μια σειρά πινάκων στους οποίους συγκαταλέγονται η __ Άνοιξη η Γέννηση της Αφροδίτης __ κ __ α.

9. Διαβάστε το κείμενο «Ο Πικάσο δούλευε...».
- Μπορείτε να φανταστείτε πώς ήταν το εργαστήριο του ζωγράφου και να το περιγράψετε;
 - Με ποιο τρόπο ζωγράφιζε ο Πικάσο;

10. Γράψτε σε ένα περιοδικό για την τέχνη: Τι σημαίνουν τα λόγια του Πάμπλο Πικάσο «Όταν ήμουν 12 χρονών ζωγράφιζα όπως ο Ραφαήλ, ο μεγάλος δάσκαλος της Αναγέννησης. Έπειτα από πολλά χρόνια κατόρθωσα να ζωγραφίζω όπως ένα παιδί».

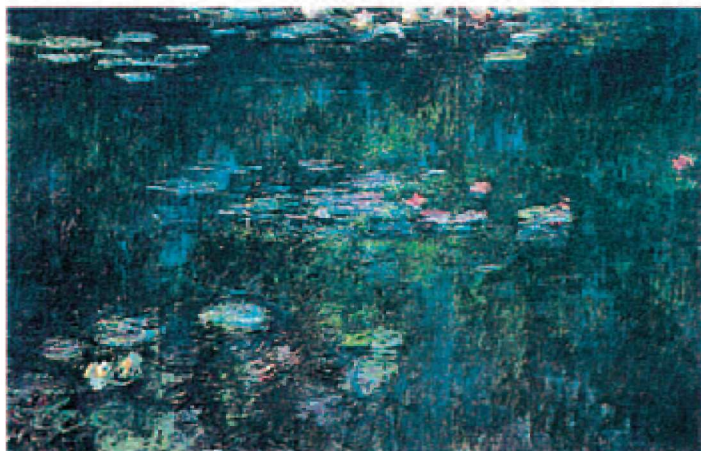
* επιφάνεια = το πάνω μέρος ενός αντικειμένου, αυτό που βλέπουμε.
(≠ το βάθος)

“Η γέννηση της Αφροδίτης”

Μπορείτε να δώσετε έναν τίτλο σ' αυτούς τους πίνακες; Αν θέλετε να μάθετε τον τίτλο που έχουν τα έργα αυτά, γυρίστε τη σελίδα ανάποδα.

ΚΛΑΟΥΤ ΜΟΝΕ

Π. Πικασό,

Εντουάρ Μανέ

1. Νοήφαγα
2. Ονειρο
3. Το παγαμάνι της γιαγιάς
4. Λουλούδια που χορεύουν
5. Ο Μονε εργαζόμενος στο τζαυτό του εργατή

Ο ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Κείμενο από το Internet (διασκευασμένο)

- **Εθνική Πινακοθήκη**

Λεωφ. Βασ. Κωνσταντίνου 50, Αθήνα

<http://www.nationalgallery.gr>

Η **Εθνική Πινακοθήκη**, ιδρύθηκε το 1900. Η **Εθνική Πινακοθήκη** και Μουσείο Αλέξανδρου Σούτσου, όπως είναι σήμερα, λειτουργεί από το 1976. Λειτουργεί ως Μουσείο Νεότερης Τέχνης με στόχο κυρίως την παρουσίαση έργων τέχνης Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών. Τα τελευταία 10 χρόνια με τις εκθέσεις της η Εθνικής Πινακοθήκης, έχει φέρει το ευρύ κοινό πιο κοντά στην τέχνη. Πρέπει να αναφέρουμε ότι την έκθεση "Από τον Θεοτοκόπουλο στον Σεζάν", 600.000 ειδαν επισκέπτες όλων των ηλικιών μέσα σε πέντε μήνες.

Οι συλλογές της Εθνικής Πινακοθήκης περιλαμβάνουν έργα Ελληνικής Ζωγραφικής (19ου - 20ου αιώνα), Ευρωπαϊκής Ζωγραφικής και Χαρακτικής. Το σύνολο των έργων ζωγραφικής, των γλυπτών, χαρακτικών*, μικρογραφιών και επίπλων της Εθνικής Πινακοθήκης είναι 9.500.

- **Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (ΕΜΣΤ)**

Λεωφ. Καλλιρρόης & Αμ. Φραντζή, Αθήνα

<http://www.culture.gr/2/22/225/22519/g225190a.html>

Το νεοσύστατο Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης βρίσκεται προσωρινά στο ισόγειο χώρο του παλιού εργοστασίου του ΦΙΕ.

Το ΕΜΣΤ έχει ως στόχο να φέρει το ευρύ κοινό σε άμεση επαφή με τη σύγχρονη τέχνη. Γι' αυτό διοργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα και για τις τρεις βαθμίδες εκπαίδευσης, καθώς και εκθέσεις. Το 2004 και στο πλαίσιο της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας, το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης θα παρουσιάσει την έκθεση "Διαπολιτισμοί" με νέα έργα Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών που θα γίνουν ειδικά για την έκθεση και θα δείχνουν τις διαφορετικές πολιτιστικές παραδόσεις και γεωγραφικές περιοχές.

- **Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης**

Κολοκοτρώνη 21, Μονή Λαζαριστιστών, Θεσσαλονίκη

<http://www.greekstatemuseum.com>

Από τα βασικά ατού του Μουσείου είναι ότι στις μόνιμες συλλογές του συμπεριλαμβάνεται η εξαιρετικά ενδιαφέρουσα Συλλογή "Γ. Κωστάκη - Ρωσική Πρωτοπορία".

- **Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (ΜΜΣΤ)**

Εγνατίας 154, 446 36 Θεσσαλονίκη

<http://www.culture.gr/4/42/422/42202/g42202g1.html>

Ιδρύθηκε το 1878. Οι συλλογές του περιλαμβάνουν τη μεγάλη δωρεά του Α. Ιόλα, του Franz Geierhaas καθώς και τις δωρεές Ελλήνων καλλιτεχνών. Το ΜΜΣΤ έχει οργανώσει περισσότερες από 30 εκθέσεις των καλλιτεχνών όπως των R. & S. Delaunay, M. Ernst, D. Hockney, R. Matta, Δ. Κοκκινίδη, Ν. Χατζηκυριάκο - Γκίκα, Β. Κανιάρη, Τάκη, Φ. Κόντογλου, Γ. Τσαρούχη κ.ά.

Ο Εικαστικός Χώρος στην Ελλάδα

1. Πού μπορεί να δει κάποιος πίνακες ζωγραφικής;
2. Μπορείτε να εξηγήσετε τι άλλο υπάρχει στην Εθνική Πινακοθήκη εκτός από έργα ζωγραφικής;
3. Γράψτε **Σ** ή **Λ** δίπλα σε κάθε πρόταση που είναι Σωστή ή Λάθος.

α. Το Μουσείο Νεότερης Τέχνης παρουσιάζει μόνο έργα ξένων καλλιτεχνών.		
β. Η Εθνική Πινακοθήκη με τις εκθέσεις της έχει κάνει πολύ κόσμο να γνωρίσει την Τέχνη.		
γ. Στις εκθέσεις της Εθνικής Πινακοθήκης πηγαίνουν μόνο μεγάλοι άνθρωποι.		
δ. Το σύνολο μόνο των έργων ζωγραφικής είναι 9500.		
ε. Το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης θα βρίσκεται για πάντα στο στον ισόγεια χώρο του παλιού εργοστασίου του ΦΙΕ.		
στ. Μετά το 2004 θα παρουσιαστεί η έκθεση «Διαπολιτισμοί» για την Πολιτιστική Ολυμπιάδα		
ζ. Στην έκθεση θα παρουσιαστούν παλιά έργα καλλιτεχνών.		
η. Τα έργα των καλλιτεχνών θα δημιουργηθούν ειδικά για αυτή την έκθεση.		
θ. Η συλλογή «Γ. Κωστάκη –Ρωσική Πρωτοπορία» είναι πολύ σπουδαία για το Μουσείο.		
ια. Στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης υπάρχουν δωρεές Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών.		
ι. Στο ΜΜΣΤ έχουν γίνει πάνω από 30 εκθέσεις διάσημων καλλιτεχνών.		

4. Μπορείτε να εξηγήσετε τι σημαίνουν οι φράσεις:
- «έχει φέρει το ευρύ κοινό πιο κοντά στην τέχνη»,
 - «διοργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα για τις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης»
 - «μεγάλη δωρεά του Α. Ιόλα» στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης.

5. *να αναφέρουμε, ιδρύθηκε, το κοινό, νεοσύστατο, δωρεά, το σύνολο*
Μπορείτε να βρείτε λέξεις με το ίδιο νόημα μέσα από την παρένθεση;
(αυτό που χαρίζει κάποιος, δημιουργήθηκε, οι θεατές, να πούμε, καινούργιο, όλα μαζί)

6. Στην πρώτη παράγραφο να βρείτε τα σημεία στίξης και να εξηγήσετε γιατί τα βάζουμε.

* *χαρακτική = η χάραξη σχεδίου πάνω σε επιφάνεια από μέταλλο, ξύλο ή πέτρα.*

Σας αρέσει η Ζωγραφική;

Μάθετε γρήγορα στο σπίτι σας
Σχέδιο και Ζωγραφική
με Αλληλογραφία.

Μπείτε στο μαγικό κόσμο
της Ζωγραφικής
με τη νέα Σειρά μαθημάτων
της Γαλλικής ABC.

Προσωπογραφία-Φύση-Ζώα-

*Χρώμα και 15 ακόμη μαθήματα
μελετάτε στον ελεύθερο χρόνο σας.*

*Ο προσωπικός σας καθηγητής
θα σας διορθώνει πάνω στα σκίτσα
που θα του στέλνετε για κάθε μάθημα.*

*Εμπρός λοιπόν αρχίστε σχεδιάζοντας
το σκίτσο αυτό και θα λάβετε
αμέσως εντελώς ΔΩΡΕΑΝ:*

α. Τη γνώμη των καθηγητών μας
για το δικό σας σκίτσο.

β. Το νέο πολύχρωμο αναλυτικό τεύχος
της ABC που σας εξηγεί πως
θα μάθετε να ζωγραφίζετε σωστά
με τη νέα Σειρά ABC.

γ. Με την εγγραφή σας δώρο
όλα τα υλικά ζωγραφικής της ABC.

Πανεπιστημίου 10, 106 71 - Αθήνα
τηλ: (0 10) 36 17.8 11, fax: (0 10) 364 1.653
Ι. Δραγούμη 4, 546 24 - Θεσσαλονίκη
τηλ: (03 10) 232.370, fax: (03 10) 229.706

Επισκεφτείτε την ABC στο Internet
στη διεύθυνση
www.linguaphone.gr

ab
ΣΧΕΔΙΟ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Συμπληρώστε το κουπόνι και στείλτε το σήμερα,
μαζί με το σχέδιό σας, στην ABC

Όνομ/πώνυμο

Διεύθυνση

Πόλη

ΤΚ

Επάγγελμα

Ηλικία

Τηλέφωνο

ΤΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 301303

Σας αρέσει η Ζωγραφική;

1. Σας αρέσει η ζωγραφική; Ζωγραφίζετε συχνά ή σπάνια; Πότε ζωγραφίζετε;

2. Τι ζωγραφίζετε περισσότερο; Γιατί; Σημειώστε με ένα X:

- τοπία
- σπίτια
- ανθρώπους
- ζώα
- πράγματα
- σχέδια μόνο με χρώματα
- σκίτσα
- τίποτε

3. Το κείμενο που κρατάτε είναι η διαφήμιση μιας σχολής ζωγραφικής. Μπορείτε να βρείτε πως λέγεται η σχολή και που βρίσκονται τα γραφεία της;

4. Τι μπορεί κάποιος να μάθει στον ελεύθερο χρόνο του;

5. Τι σημαίνει «Μάθετε γρήγορα στο σπίτι σας Σχέδιο και Ζωγραφική με Αλληλογραφία»;

6. Όταν γίνονται τα μαθήματα ζωγραφικής με αλληλογραφία, τι πρέπει να κάνει ο μαθητής και τι ο καθηγητής;

7. Γιατί σας ζητάει να κάνετε αυτό το σκίτσο με το παιδάκι;

8. Να τελειώσετε αυτό το σκίτσο* και να μαζέψετε όλα τα σκίτσα από τους μαθητές της τάξης σας. Μετά να συμπληρώσετε το κουπόνι με τα στοιχεία σας. Στη συνέχεια, να διαλέξετε τρεις μαθητές που νομίζετε ότι ζωγραφίζουν καλά. Οι μαθητές αυτοί θα διαλέξουν το καλύτερο έργο της τάξης. Το έργο αυτό μπορείτε να το κρεμάσετε στον τοίχο της τάξης σας.

9. Να βρείτε ποια σημεία στίξης χρησιμοποιούνται στο κείμενο.

10. μελετάτε, θα λάβετε, εντελώς, δωρεάν, προσωπογραφία.

Μπορείτε να βρείτε λέξεις με το ίδιο νόημα μέσα από την παρένθεση; (ζωγραφιά ή σχέδιο ενός προσώπου, διαβάζετε με προσοχή, χωρίς να πληρώσω, τελείως, θα πάρετε)

** το σκίτσο = ένα πρόχειρο σχέδιο προσώπου ή πράγματος στις πολύ βασικές του γραμμές. Σκίτσο λέμε ακόμη ένα σχέδιο με γελοιογραφία.*

ΚΙ ΑΛΛΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΖΩΓΡΑΦΟΙ

Κείμενα από το Internet (διασκευασμένα) και από το βιβλίο «Εθνική Πινακοθήκη. Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου. Τέσσερις αιώνες ζωγραφικής»

Γεώργιος Ιακωβίδης (Χύδρα Λέσβου 1852 - Αθήνα 1932):

Επιφανής καλλιτέχνης, με υψηλές επιδόσεις σ'όλες τις θεματικές περιοχές, αλλά στα πιο σημαντικά του έργα ανήκουν οι σκηνές της παιδικής ζωής και οι προσωπογραφίες. Ξεκίνησε τις σπουδές του στην Α.Σ.Κ.Τ. Αθηνών, με δάσκαλο του στη ζωγραφική το Νικηφόρο Λύτρα και στη γλυπτική το Λεωνίδα Δρόση. Συνέχισε στην Ακαδημία του Μονάχου, όπου και παρέμεινε μερικά χρόνια εργαζόμενος εκεί και γνωρίζοντας μεγάλη επιτυχία. Το 1890 επέστρεψε στην Ελλάδα προκειμένου να οργανώσει την Εθνική Πινακοθήκη. Το 1904 διορίστηκε καθηγητής στην Σχολή Καλών Τεχνών.

Γεώργιος Ιακωβίδης
(1853-1932)
Η αγαπημένη
της γιαγιάς, [1893]
Λούσι σε μουσαμά
78,5x60,3 εκ.
αρ. έργου 9039

Γεώργιος Ιακωβίδης
(1853-1932)
Μητρική αποργή
[1889]
Λούσι σε μουσαμά
90,2x66 εκ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΕΤΣΗΣ

Ο **Π. Τέτσες** είναι ένας από τους πιο σημαντικούς ζωγράφους των μεταπολεμικών χρόνων, καθηγητής της Α.Σ.Κ.Τ. και Ακαδημαϊκός.

Αφού αποφοίτησε από την Α.Σ.Κ.Τ. Αθηνών (ζωγραφική) με δασκάλους του τους Δ. Μπισκίνη και τον Κ. Παρθένη, συνέχισε τις σπουδές του στο Παρίσι και στην Ραβέννα, όπου ασχολήθηκε με την τέχνη του ψηφιδωτού.

Έλαβε μέρος στην Biennale του Sao Paolo το 1957 και το 1965 και της Αλεξάνδρειας το 1959. Υπήρξε μέλος της ομάδας "Αρμός".

Θέμα του το τοπίο, ιδίως των νησιών, το οποίο αποδίδει με ευαίσθητη ανάλυση της φόρμας και του χρώματός τους. Το 1981 συνέθεσε ένα πολύπτυχο έργο μεγάλων διαστάσεων με θέμα τη λαϊκή αγορά της γειτονιάς.

* Α.Σ.Κ.Τ. =Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών

Παναγιώτης Τέτσις
(1925)
Οι μπλε καρέκλες II
1975-1977
Λάδι σε μουσαμά
138x88 εκ.
Δωρό του καλλιτέχνη
αρ. έργου 9955

- **Παρθένος Κωνσταντίνος (Ζωγράφος)** Μία από τις κορυφαίες φυσιογνωμίες της σύγχρονης ελληνικής ζωγραφικής (Αλεξάνδρεια 1789-Αθήνα 1967). Σπούδασε στη Βιέννη και στο Παρίσι, όπου δημιούργησε και εξέθεσε πολλά έργα. Έζησε μερικά χρόνια στην Κέρκυρα και έπειτα (1903) εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Ο Π. είναι ένας τύπος διανοητικός που ολοκληρώνει το έργο του εσωτερικά προτού το εμφανίσει με μια οποιαδήποτε μορφή. Πατί είναι πρώτα φιλόσοφος και ποιητής και έπειτα ζωγράφος. Μερικά έργα
"Το λιμάνι της Καλαμάτας", "Το πέκο", "Όρφεύς και Ευρυδίκη", "Απόλλων - Χριστός - Εδέμ", "Νεκρή φύση με τον Παρθενώνα", κ.ά.

Κωνσταντίνος Παρθένης
(1878-1967)
Η μάχη του Ηρακλή
με τις Αμαζόνες
π. 1922
Λάδι σε μουσαμά
113X131 εκ.
Δωρεά Σ. Παρθένη
αρ. έργου 6503

Κωνσταντίνος Παρθένης
(1878-1967)
Λουόμενες
πριν το 1919
Λάδι σε μουσαμά
114X130,5 εκ.
Δωρεά Σ. Παρθένη
αρ. έργου 6504

Τσαρούχης Γιάννης (Ζωγράφος) Ζωγράφος και σκηνογράφος (1909-1989). Παρουσίασε έργα του σε εκθέσεις στην Αθήνα (1936), στο Παρίσι (1951), στο Λονδίνο (1951), στη Βενετία (1958) και πήρε μέρος σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Συνεργάστηκε ως σκηνογράφος και ενδυματολόγος με τα θέατρα Μαρίας Κοτοπούλη και Κατερίνας, με το Εθνικό Θέατρο, την Ε.Λ.Σ., το Θέατρο Τέχνης κλπ. Υπήρξε σκηνογράφος της "Μήδειας" του Κεραυμπίτη σε σκηνοθεσία Αλέξη Μικιτή και σύμπραξη Μαρίας Κάλλας στην Όπερα του Ντάλας (1958), στο Κόβεντ Γκάρντιν του Λονδίνου (1959), στο θέατρο της Επιδαύρου με σύμπραξη της Μαρίας Κάλλας (1960).

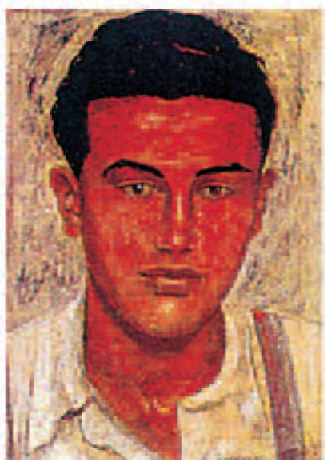

Γιάννης Τσαρούχης
(1910-1989)
Καφενείο το "Νέον"
(ημέρα), 1965-1966
Λάδι σε μουσαμά
127X180 εκ.
αρ. έργου 3497

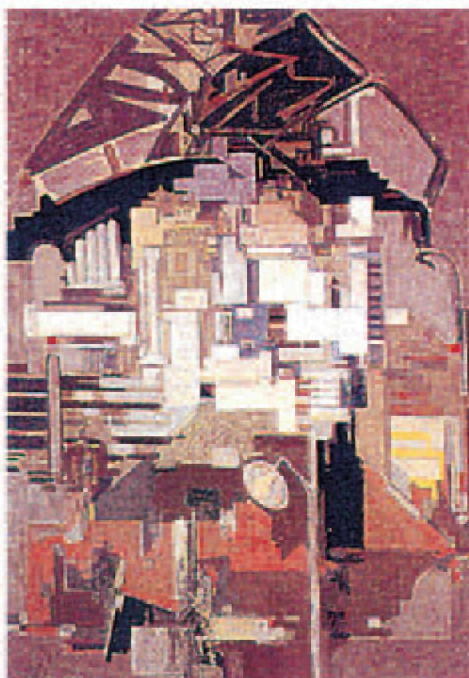

Γιάννης Τσαρούχης
(1910-1989)
Καφενείο το "Νέον"
(νύχτα), 1965-1966
Λάδι σε μουσαμά
127X180 εκ.
αρ. έργου 3498

αφηρημένη τέχνη= μοντέρνα ζωγραφική. Δίνει μεγάλη σημασία στο χρώμα ή στις γραμμές παρά στη «ρεαλιστική», δηλαδή την αληθινή απεικόνιση των πραγμάτων.
=/= παραδοσιακή ζωγραφική

Γιάννης Τσαρούχης
(1910-1989)
Κεφάλι νέου, 1941
Λάδι σε ξύλο
35,5x24,5 εκ.
Δωρεά Στ. Χαροκόπου
και Ευ. Πετρούτση
αρ. έργου 0179

Αλέκος Κοντόπουλος
(1905-1975)
Αθήνα, 1954
Μικτή τεχνική σε μουσαμά
160x111 εκ.
αρ. έργου 4880

Πολυχρόνης Λεμπέσης
(1848-1913)
Το παιδί με
τα κουνέλια, 1879
Λάδι σε μουσαμά
130x103 εκ.
Δωρεά Μη. Σαλβαγού
αρ. έργου 032

Κι άλλοι Έλληνες ζωγράφοι

1. Ποιοι είναι οι ζωγράφοι, τους οποίους θα μελετήσετε;
2. Ποιος ζωγράφος σας αρέσει περισσότερο και γιατί;
3. Περιγράψτε τον πίνακα που σας αρέσει περισσότερο.
4. Διαβάστε την ημερομηνία γέννησης του κάθε ζωγράφου. Ποιος είναι ο πιο νέος;
5. Οι τέσσερις καλλιτέχνες εκτός από τη ζωγραφική και με άλλα πράγματα. (φιλόσοφος, ενδυματολόγος, καθηγητής της Α.Σ.Κ.Τ.). Μπορείτε να πείτε τι κάνει ακριβώς ο καθένας απ' αυτούς;
6. Ξέρετε τι είναι η τέχνη του ψηφιδωτού; Μπορείτε να βρείτε στο λεξικό τη λέξη «ψηφιδωτό» και να τη γράψετε;

7. Στα δύο πρώτα κείμενα μπορείτε να βρείτε τα σημεία στίξης και να εξηγήσετε γιατί τα βάζουμε;

8. Σπούδασε, δημιούργησε, εξέθεσε έργα του, συνέχισε τις σπουδές του, ολοκλήρωσε το έργο του, ασχολήθηκε με την τέχνη του ψηφιδωτού.

Όπως βλέπετε αυτό είναι το λεξιλόγιο που χρησιμοποιούμε περισσότερο στη ζωγραφική και τους ζωγράφους. Μπορείτε:

- α. Να βρείτε το πρώτο πρόσωπο του κάθε ρήματος
 - β. Μπορείτε να κάνετε δικές σας προτάσεις με κάθε ρήμα;
9. Μελετήστε το κείμενο «αφηρημένη τέχνη=...». Μπορείτε να πείτε ποιο έχει παραδοσιακή τεχνοτροπία και ποιο είναι έργο αφηρημένης τέχνης. Έχετε γνωρίσει άλλους Έλληνες ή ξένους ζωγράφους που έφτιαξαν έργα περισσότερο ελεύθερα ή αφηρημένης τέχνης.

ΕΝΑΣ ΜΙΚΡΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

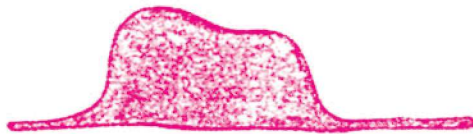
Από το ΜΙΚΡΟ ΠΡΙΓΚΙΠΑ
του Αντουάν ντε Σαιν Εξυπερύ

Κάποτε, όταν ήμουν έξι χρονών, είδα σ' ένα βιβλίο για τα παρθένα δάση, που ο τίτλος του ήταν «Αληθινές Ιστορίες», μια υπέροχη ζωγραφιά. Έδειχνε ένα βόα να καταπίνει ένα αγρίμι. Να η αντιγραφή του σχεδίου.

Το βιβλίο έλεγε: «Οι βόες καταπίνουν τη λεία τους ολόκληρη, χωρίς να τη μασήσουν. Έπειτα δεν μπορούν πια να κουνηθούν και κοιμούνται έξι μήνες, όσο να χωνέψουν».

Κάθισα λοιπόν και σκέφτηκα τις περιπέτειες της ζούγκλας κι ύστερα κατάφερα κι εγώ, μ' ένα χρωματιστό μολύβι, να χαράξω το πρώτο μου σχέδιο. Το σχέδιο νούμερο 1. Ήταν έτσι:

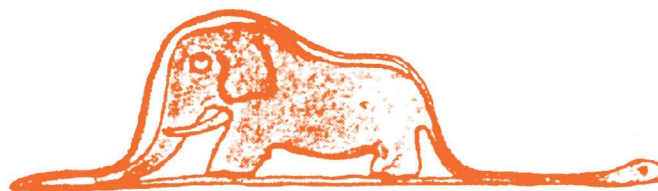

Έδειξα το αριστούργημά μου στους μεγάλους και τους ρώτησα αν το σχέδιό μου τους τρόμαζε.

Μου απάντησαν: «Γιατί να μας τρομάζει ένα καπέλο;». Το σχέδιό μου δεν έδειχνε ένα καπέλο. Έδειχνε ένα

βόα που χώνευε έναν ελέφαντα. Σχεδίασα λοιπόν το εσωτερικό ενός βόα, ώστε να μπορέσουν οι μεγάλοι να καταλάβουν. Χρειάζονται πάντα εξηγήσεις. Το σχέδιό μου νούμερο 2 ήταν έτσι:

Οι μεγάλοι με συμβούλεψαν να παρατήσω τα σχέδια με

τους βόες, είτε ανοιχτοί είναι αυτοί είτε κλειστοί, και ν' ασχοληθώ καλύτερα με τη γεωγραφία, την ιστορία, την αριθμητική και τη γραμματική. Έτσι λοιπόν, στα έξι μου, εγκατέλειψα μια υπέροχη σταδιοδρομία ζωγράφου. Με αποθάρρυνε η αποτυχία του σχεδίου μου νούμερο 1 και του σχεδίου μου νούμερο 2. Οι μεγάλοι δεν καταλαβαίνουν ποτέ τίποτα από μόνοι τους και είναι κουραστικό για τα παιδιά να τους εξηγούν ξανά και ξανά.

Αναγκάστηκα λοιπόν να διαλέξω άλλο επάγγελμα κι έμαθα να οδηγώ αεροπλάνα. Πέταξα λίγο πολύ σ' όλο τον κόσμο. Κι είναι αλήθεια πως η γεωγραφία μου χρησίμεψε πολύ. Μπορούσα να ξεχωρίσω, με την πρώτη ματιά, την Κίνα από την Αριζόνα.

Ένας μικρός ζωγράφος

1. Τι ήταν αυτό το βιβλίο που διάβασε το μικρό παιδί;
2. Τι ακριβώς έλεγε για τους βόες αυτό το βιβλίο;
3. Με τι έμοιαζε η πρώτη ζωγραφιά του μικρού;
4. Γιατί ο μικρός ζωγράφισε και το δεύτερο σχέδιο;
5. Το παιδί αυτό έγινε, τελικά, ένας μεγάλος ζωγράφος; Γιατί;
6. Τι δουλειά έκανε όταν μεγάλωσε;

7. «Κάποτε, όταν ...τους τρομάζε». Μπορείτε να βρείτε τα σημεία στίξης και να εξηγήσετε γιατί τα βάζουμε;

8. Μπορείτε να βρείτε λέξεις με το ίδιο νόημα μέσα από την παρένθεση;
 - Ρώτησα αν τους **τρομάζε** το σχέδιό μου
 - Στα έξι μου **εγκατέλειπα** μια υπέροχη **σταδιοδρομία** ζωγράφου.
 - Οι μεγάλοι με συμβούλεψαν να **παραιτήσω** τα σχέδια
 - Έδειξα το **αριστούργημά** μου στους μεγάλους
 - Με **αποθάρρυνε** η αποτυχία του σχεδίου νούμερο 1.
(το πολύ καλό έργο μου, αφήσω, έκανε να χάνω το θάρρος, φόβιζε, άφησα, καριέρα)
9. Μπορείτε να εξηγήσετε γιατί ο μικρός λέει ότι δεν καταλαβαίνουν οι μεγάλοι τις ζωγραφίες του; Εσείς πιστεύετε ότι μπορούμε να καταλάβουμε εύκολα το πρώτο σχέδιο;
10. Μπορείτε να κάνετε κι εσείς παρόμοια σχέδια σαν αυτά του μικρού ζωγράφου και να τα δείξετε στους συμμαθητές σας; Δείξτε το πρώτο σχέδιό σας και ζητήστε τους να μαντέψουν τι είναι. Ύστερα δείξτε τους το δεύτερο σχέδιό σας.

ΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΕΝΑ ΖΩΓΡΑΦΟ

Κείμενο από το Διαδίκτυο

(Α-Β)

Άρθρο : Συνέντευξη με τον ζωγράφο Μπάμπη Βαφιάδη
Μαθητές Β και Γ τάξης του Γυμνασίου Σερρών

Ο Ζωγράφος Μπάμπης Βαφιάδης με την ομάδα του ρεπορτάζ του Γυμνασίου Σερρών

Μπάμπης Βαφιάδης:
Ζωγράφος, Μαθηματικός με μεγάλη προσφορά στον πολιτισμό και στη τέχνη.

Ερώτηση: Ήταν δύσκολο να ασχοληθεί κανείς με τη ζωγραφική, τα χρόνια που ήσασταν νέος;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Ναι, ήταν πολύ δύσκολο. Το μυαλό μας δεν πήγαινε για να κάνουμε ζωγραφική. Κατόπιν ήρθε η ανάγκη να ζωγραφίσουμε.

Ερώτηση: Ασχολείστε με την ζωγραφική για κύρια ασχολία ή για χόμπι;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Ούτε το ένα ούτε το άλλο. Δεν είναι αυτή η κύρια ασχολία μου, αλλά τρώει πολύ χρόνο.

Ερώτηση: Ποια είναι η κύρια ασχολία σας; Είστε μαθηματικός;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Ναι.

Ερώτηση: Βλέπω ότι έχετε μεγάλη ποικιλία από πίνακες. Ό,τι ζωγραφίζετε είναι πραγματικό ή φανταστικό μερικές φορές;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Τα θέματα είναι και τα δυο που είπατε και άλλα και ό,τι βλέπω. Εδώ στα Σέρρας είχε κάποιους ανθρώπους που ζωγράφιζαν καλά. Μ' αυτούς πηγαίναμε εκδρομές, το φθινόπωρο που τα φύλλα κιτρινίζουν, κοκκινίζουν και η φύση εμφανίζει διάφορα χρώματα....

Ερώτηση: Θυμάστε την εικόνα και τη ζωγραφίζετε στο εργαστήριό σας;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Όχι, όχι επί τόπου χιόνιζε και ζωγραφίζαμε και γι' αυτό αρρωσταίνουμε.

Ερώτηση: Έχετε ταξιδέψει πολύ;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Ναι βέβαια παντού πήγα στην Ελλάδα.

Ερώτηση: Κάτι άλλο τώρα στις εκθέσεις σας έρχονται άνθρωποι που έχουν σχέση με την τέχνη ή είναι και άσχετοι που μπαίνουν μόνο για να δουν;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Οι άνθρωποι που έρχονται για να δουν τις εκθέσεις μου έχουν σχέση με την τέχνη και έχουν κάποια ευαισθησία για την τέχνη.

Ερώτηση: Τι υλικά χρησιμοποιείτε, ποιος ήταν ο πρώτος πίνακας που ζωγραφίσατε;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Ο πρώτος πίνακας ήταν η γυναίκα μου. Έχω τον πίνακα στο σπίτι. Τα υλικά είναι λάδια και κάνω κορνίζες με ξύλα.

Ερώτηση: Η οικογένειά σας επηρεάστηκε από την ζωγραφική σας;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Και βέβαια. Τα παιδιά μου όμως δεν ακολούθησαν την ζωγραφική σαν επάγγελμα. Μόνο η μικρή μου κόρη ζωγραφίζει για χόμπι, αν και το επάγγελμα της είναι παραπλήσιο.

Ερώτηση: Πόσο καιρό κάνετε για να φτιάξετε ένα έργο;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Εξαρτάται τι έργο. Όμως συνήθως είναι λίγος.

Ερώτηση: Και οι τιμές περίπου;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Ανάλογα τι έργο θα βγει.

Ερώτηση: Έχετε κοιτάξει ποτέ τον εαυτό σας στον καθρέφτη για να τον ζωγραφίσετε;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Όχι ποτέ.

Ερώτηση: Παραδίδετε μαθήματα σε κάποιους ανθρώπους;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Όχι.

Ερώτηση: Ποιο ήταν το τελευταίο σας έργο;

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Το έφτιαξα το καλοκαίρι.

Ερώτηση: Έχετε ζωγραφίσει ποτέ αφηρημένη τέχνη.

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Όχι θεωρώ τον εαυτό μου ότι δεν είναι αρκετά προχωρημένος για να κάνω αφηρημένη τέχνη.

Ερώτηση: Νομίζουμε πως αυτές ήταν οι ερωτήσεις μας. Λοιπόν, κύριε Βαφειάδη, σας ευχαριστούμε παρά πολύ και ελπίζουμε να ξανασυναντηθούμε σε κάποια έκθεσή σας.

Κ. ΒΑΦΙΑΔΗΣ : Και εγώ.

Μια συνέντευξη από ένα ζωγράφο

1. Ποιοι πήραν τη συνέντευξη από το ζωγράφο;
2. Πώς λέγεται ο ζωγράφος; Η ζωγραφική είναι η κύρια ασχολία του;

3. Σε ποια πόλη της Ελλάδας ζει και ζωγραφίζει;
4. Ζωγραφίζει τα έργα του σε εργαστήριο ή επί τόπου;
5. Τι ζωγράφισε για πρώτη φορά;
6. Πουλάει ακριβά τα έργα του;
7. Έχει ζωγραφίσει αφηρημένη τέχνη; Γιατί;
8. Παραδίδει μαθήματα ζωγραφικής;
9. Τα παιδιά του ζωγραφίζουν;
10. «Ήταν δύσκολο να ασχληθεί...χρώματα...» Μπορείτε να βρείτε τα σημεία στίξης και να εξηγήσετε γιατί τα βάζουμε;
11. Γνωρίζετε κάποιο ζωγράφο της περιοχής σας; Πάρτε του συνέντευξη. Θα του κάνετε κι άλλες ερωτήσεις; Ποιες;